

JAARVERSLAG EN JAARREKENING 2025

museon
omniversum

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	4
BESTUURSVERSLAG	5
1. Inleiding	5
2. Governance	5
2.1. Raad van Toezicht	
2.2. Directiewisselingen	
2.3. Terugblik en verantwoording	
3. Positionering en profiel	7
4. Belangrijke ontwikkelingen in 2025	7
4.1. Organisatorische stabiliteit & Fix the Basics	
4.2. Financieel herstel	
4.3. Bezoekers, publiek en impact	
4.4. Inhoudelijke ontwikkeling van collectie, educatie en tentoonstellingen	
4.5. Omniversum Dome & programmering	
4.6. Museon-Omniversum Zuidwest	
4.7. Facilitair, onderhoud en veiligheid	
4.8. Mensen & organisatie	
5. Maatschappelijke waarde & programmatische pijlers (2025)	11
5.1. Programmaraad	
5.2. Educatie	
5.3. Collectie	
5.4. Tentoonstellingen & programmering museum	
5.5. Het Omniversum, de Dome	
5.6. Museon-Omniversum in Den Haag Zuidwest	
5.7. Publieksbereik & Marketing	
6. Financiën	20
6.1. Kernontwikkelingen 2025	
6.2. Baten	
6.3. Lasten	
6.4. Voorzieningen & reserves	
6.5. Liquiditeit & renteresultaat	
6.6. Belangrijkste financiële risico's	
6.7. Conclusie	
7. Risicomanagement	22
7.1. Start van structureel risicomanagement	
7.2. Belangrijkste risico's in 2025	
7.3. Doorontwikkeling 2026 en verder	
7.4. Conclusie	
8. Gebouw, Facilitair & Producties	24
8.1. Onderhoud & technische stabiliteit	
8.2. Grote onderhoudsprojecten	
8.3. Inspecties & veiligheidsbeheer	
8.4. Staat van onderhoud	
8.5. Duurzaamheid & energie	
8.6. Project Verbindingsgang	
8.7. Strategische aandachtspunten	
8.8. Conclusie	

9. Personeel	:
9.1. Stand van zaken	
9.2. Ontwikkelingen in 2025	
9.3. Ziekteverzuim	
9.4. Cultuur, veiligheid & samenwerking	
9.5. Vertrouwenspersonen	
9.6. Vooruitblik	
10. Vrijwilligers	28
10.1 Inzet en samenstelling	
10.2 Betekenis voor de organisatie	
10.3 Ontwikkelingen in 2025	
10.4 Vooruitblik	
11. Vooruitblik naar 2026	29
11.1 Fix the Basics verdiepen en afronden	
11.2 Vier strategische pijlers in uitvoering	
11.3 Inhoudelijke prioriteiten in 2026	
11.4 Duurzaamheid & toegankelijkheid	
11.5 Organisatie & cultuur	
11.6 Financiële kaders	
11.7 Conclusie	
JAARREKENING	32
<ul style="list-style-type: none"> • Balans per 31 december 2025 na resultaatbestemming • Exploitatierkening • Grondslagen • Toelichting op de onderscheiden posten van de balans <ul style="list-style-type: none"> ○ A: Vaste activa ○ B: Vlottende activa ○ C: Eigen vermogen ○ D: Voorzieningen ○ E: Langlopende schulden ○ F: Kortlopende schulden en overlopende activa • Niet in de balans opgenomen rechten en plichten • Toelichting op de staat van baten en lasten • Baten <ul style="list-style-type: none"> ○ A: Opbrengsten ○ B: Subsidies • Lasten <ul style="list-style-type: none"> ○ C: Beheerslasten ○ D: Activiteitenlasten ○ E: Rentebaten/lasten • WNT-verantwoording 2025 – Stichting Museon-Omniversum • Overige toelichtingen <ul style="list-style-type: none"> ○ Gebeurtenissen na balansdatum ○ Resultaatbestemming • Ondertekening van de jaarrekening • Controleverklaring 	
BIJLAGEN	68
<ul style="list-style-type: none"> • Bijlage 1: Bestuursverklaring subsidieverantwoording Den Haag • Bijlage 2: Prestatie indicatoren 	

VOORWOORD

In 2025 keerden we met Museon-Omniversum bewust terug naar de basis om vooruit te kunnen. Toen ik op 1 mei begon als directeur-bestuurder, voelde ik direct de kracht van deze plek: een organisatie met een groot hart, een rijke kennisbasis en een diepgewortelde overtuiging dat verwondering bijdraagt aan een betere wereld. Tegelijkertijd was er sprake van transitie en dat vroeg om keuzes. Daarom kozen we voor Fix the Basics: geen snelle successen of glamour, maar het onmisbare werk dat ons fundament verstevigt. Vanuit die hernieuwde basis stelden we scherp wie we zijn en wat ons uniek maakt. Museon-Omniversum is het enige instituut in Nederland waar wetenschap, natuur en cultuur samenkomen met een 360°-filmdome én een satellietlocatie midden in de wijk. Die unieke driehoek stelt ons in staat verhalen te brengen die raken, verbinden en nieuwe perspectieven openen.

We hebben onze pijlers in 2025 opnieuw verankerd. Onze collectie, ruim 317.000 objecten, vormt de ziel van onze organisatie. Door te investeren in registratie, digitalisering en herinterpretatie staat de collectie weer steviger als drager van onze museale opdracht én als bron voor nieuwe verhalen.

Onze educatie heeft haar historische rol opnieuw opgeëist. Als grondlegger van cultuureducatie in Nederland bouwen we aan een doorlopende leerlijn die nieuwsgierigheid, kritisch denken en handelingsperspectief centraal stelt. Onze locatie in Zuidwest laat zien wat inclusieve cultuur in de praktijk betekent: dichtbij, laagdrempelig, relevant en gedragen door de wijk. Een plek waar co-creatie, talentontwikkeling en ontmoeting samenkomen en waar we als organisatie veel van leren.

Het Omniversum, de Dome, groeide verder uit tot onze immersieve krachtcentrale: technisch vernieuwd, inhoudelijk beter verbonden met de rest van de organisatie en een belangrijke bron van eigen inkomsten, waarmee we onze maatschappelijke opdracht versterken. Ook in onze programmering kozen we voor focus: één inhoudelijke visie, één publieksperspectief en een verhaal dat door al onze domeinen heen voelbaar is. Dat leidde tot meer bezoekers, hogere waardering en meer betrokkenheid.

Deze beweging sluit naadloos aan op het meerjarenbeleidsplan 2025–2028. We bouwen aan een toekomst waarin Museon-Omniversum impact maakt: als Haags icoon, als plek waar de grote vragen van nu en morgen een stem krijgen en als instituut dat midden in de samenleving staat. 2025 was het begin van deze nieuwe fase. Het jaarverslag laat zien welke stappen we al hebben gezet en hoe we ons voorbereiden op de vernieuwing van museum en Dome, een sterkere financiële basis en een publieksaanbod dat inspireert en uitnodigt tot herhaalbezoek.

Museon-Omniversum spreekt haar grote dank uit naar haar subsidiënten, private fondsen, sponsors, donateurs en de Raad van Toezicht. Dankzij hen kunnen wij onze missie realiseren. Ik ben trots op onze medewerkers, vrijwilligers, partners en bezoekers. Op iedereen die bijdraagt aan dit huis van verhalen. Samen bouwen we aan een Museon-Omniversum dat warm, relevant en wendbaar is en klaar voor een toekomst die complex mag zijn, omdat wij haar samen aankunnen.

Verwondering is pas het begin. De toekomst maken we samen. *Wees welkom.*

Nancy Zomer-Carolus
Directeur-Bestuurder Museon-Omniversum

1. Inleiding

Voor Museon–Omniversum was 2025 een scharnierjaar.

Het was een jaar waarin de organisatie zich herpakte na een periode van financiële onzekerheid, organisatorische druk en dalende reserves. Waar de afgelopen jaren werden gekenmerkt door verliezen, is in 2025 de basis gelegd voor herstel. Dankzij gerichte financiële maatregelen, duidelijke keuzes en een aangescherpt strategisch kompas sloot Museon–Omniversum het jaar af met een positief resultaat van € 225.000. Daarmee werd niet alleen het ingezette herstelplan gerealiseerd, maar ontstond ook de ruimte om te bouwen aan een stabielere en toekomstgerichte organisatie.

Het jaar kende bovendien twee fases van leiderschap. Van 1 januari tot 1 mei vervulde interim–bestuurder **Simon van Driel** de rol van directeur–bestuurder. Vanaf 1 mei nam **Nancy Zomer–Carolus** deze functie formeel over. Deze overgang markeerde een belangrijke stap in het terugbrengen van rust, richting en focus in de organisatie. 2025 werd daarmee het jaar waarin Museon–Omniversum terugging naar de kern, de basis op orde bracht en de eerste bouwstenen legde voor de nieuwe beleidsperiode 2025–2028.

De officiële naam van de organisatie is Stichting Museon–Omniversum, gevestigd in Den Haag en geregistreerd bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41160112.

2. Governance

2.1 Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht bestond in 2025 uit de volgende personen:

	le termijn	Aftreden
Willem Bijleveld, voorzitter	1-7-2021	1-1-2027
Frans van Steenis, vice-voorzitter	1-7-2021	1-7-2027
Alexander Mouret	1-1-2019	1-1-2028
Mark Schenkels	1-7-2021	1-5-2026
Lobke Zandstra	1-1-2019	1-1-2027
Rolien Blanken	1-1-2025	1-7-2029
Leon Elsman	24-9-2025	24-9-2029

De leden van de Raad van Toezicht zijn benoemd voor vier jaar, met de mogelijkheid tot verlenging met nog eens vier jaar. De Raad heeft medio 2025 een commissie ingesteld om een nieuwe voorzitter te vinden. Inmiddels is bekend dat de huidige voorzitter niet op 1 juni 2026 zal aftreden maar op 1 januari 2027. Dit is later dan oorspronkelijk voorzien. Door deze verschuiving zag het er naar uit dat te veel leden tegelijkertijd zouden aftreden. Om dit te voorkomen is het rooster aangepast zodat er vanaf de zomer van 2026 een geleidelijke vernieuwing van de Raad kan plaatsvinden. Voor de eerste drie leden in bovenstaand overzicht zijn de data gewijzigd.

2.2 Directiewisselingen

Interim-bestuurder (1 januari – 30 april 2025)

Van 1 januari tot en met 30 april 2025 was **drs. Simon van Driel** interim directeur-bestuurder. De Raad van Toezicht is Simon van Driel zeer dankbaar voor de doortastende aanpak waarmee hij de processen in de organisatie heeft gestroomlijnd. In een periode waarin de organisatie onder druk stond, bracht hij structuur, scherpere en duidelijkheid. Zijn bijdrage kenmerkte zich door:

- een ervaren, open en transparante manier van besturen;
- het snel en doortastend herstellen van basisprocessen (“de bezem erdoor” waar nodig);
- het creëren van inzicht en voorspelbaarheid richting financiën, bedrijfsvoering en personeel;
- het voorbereiden van de organisatie op een zorgvuldige overdracht naar de nieuwe directeur.

Zijn inzet legde een belangrijk fundament voor het vervolg van 2025 en wordt met waardering genoemd.

Nieuwe directeur-bestuurder (vanaf 1 mei 2025)

Per 1 mei 2025 trad **Nancy Zomer-Carolus** aan als directeur-bestuurder. Haar eerste maanden stonden in het teken van een scherpe strategische heroriëntatie (“Fix the Basics”), het centraal stellen van missie en waarden, en het herstellen van interne samenhang en externe relaties.

De eerste periode van leiderschap werd gekenmerkt door:

- heldere focus op de bestuurlijke en organisatorische basis;
- verankering van missie, collectie en educatie als dragende elementen;
- het neerzetten van een toekomstgericht, mensgericht leiderschap;
- een verbindende rol tussen organisatie, partners, stad en RvT.

Met de komst van de nieuwe directeur werd 2025 het kantelpunt tussen herstel en toekomstbouw.

2.3 Terugblik en verantwoording

In 2025 kwam de Raad van Toezicht vijf keer voor reguliere vergaderingen bijeen. Tijdens die vergaderingen stonden vooral het vinden van de nieuwe directeur-bestuurder, de doorontwikkeling van de organisatie en de financiële situatie op de agenda. Dit laatste ook in het licht van het toezicht door Gemeente Den Haag. De leden kregen per vergadering een vacatievergoeding. Deze bedroeg voor de leden € 331 en voor de voorzitter € 430.

Door de overgang vorig jaar van een tweehoofdige- naar een éénhoofdige directie behoefde het bestuursreglement een aanpassing. In april 2024 was dit in voorlopige vorm gerealiseerd. In samenspraak met de nieuwe directeur is het reglement in november 2025 definitief gemaakt.

De Stichting onderschrijft de Governance Code Cultuur, de Code Diversiteit en Inclusie en de Fair Practice Code. Dit is vastgelegd in het reglement voor de Raad van Toezicht en werd ook dit jaar getoetst. De jaarlijkse zelfevaluatie van de Raad van Toezicht vond begin 2026 plaats. In 2025 werd geen zelfevaluatie uitgevoerd. De Raad werkt met een auditcommissie en een remuneratiecommissie. De auditcommissie kwam vijf keer bijeen en volgde de financiële ontwikkelingen kritisch met essentieel commentaar. De remuneratiecommissie sprak één keer met de directeur-bestuurder over haar functioneren. De Raad van Toezicht hield een aantal gesprekken met de

Ondernemingsraad van Museon-Omniversum. Ook met de leden van het Management Team werden informerende en consulterende gesprekken gevoerd.

Willem Bijleveld
Voorzitter Raad van Toezicht

3. Positionering en profiel

Museon-Omniversum is een unieke culturele instelling waar natuur, wetenschap en cultuur samenkomen met een 360°-filmdome en een satellietlocatie midden in de wijk.

Het instituut richt zich op een brede doelgroep en speelt een belangrijke rol op het gebied van cultuureducatie, maatschappelijke dialoog en publiekstoegang tot kennis. In 2025 stond de organisatie voor de opgave om zich opnieuw te positioneren binnen een veranderende culturele, financiële en bestuurlijke context. De focus lag daarbij op drie pijlers:

1. **Fix the Basics**
De basis op orde; processen, financiën, systemen, teamontwikkeling en bedrijfsvoering.
2. **Herstel van vertrouwen en stabiliteit**
Tussen organisatieonderdelen, richting medewerkers, richting gemeente en richting publiek.
3. **Strategische heroriëntatie**
Als opmaat naar de beleidsperiode 2025–2028, waarin Museon-Omniversum zich ontwikkelt tot een icoon binnen de stad en een modern publiek instituut met impact.

Het jaar 2025 werd daarmee niet alleen een jaar van financiële en organisatorische verbetering, maar ook een jaar waarin de koers helder werd gezet: een toekomst waarin Museon-Omniversum vanuit een stevig fundament bouwt aan groei, vernieuwing en maatschappelijke waarde.

4. Belangrijkste ontwikkelingen in 2025

2025 was voor Museon-Omniversum een jaar waarin de organisatie bewust terugkeerde naar de basis om vooruit te kunnen. Het was een jaar van stabiliseren, herstellen en heroriënteren: van financiële discipline naar resultaat, van organisatorische druk naar rust en structuur, en van versnippering naar focus. De onderstaande thema's vatten de belangrijkste ontwikkelingen samen en vormen de opmaat naar de beleidsperiode 2025–2028 en het jaarplan 2026.

4.1 Organisatorische stabiliteit & Fix the Basics

In 2025 stond Fix the Basics centraal: het herstellen van fundamentele in financiën, bedrijfsvoering, processen en interne samenwerking. Onder leiding van de interim-directeur en later de nieuwe directeur werd gewerkt aan:

- **Herstel van financiële grip**, onder meer via versterking van de financiële afdeling, scherpere kostenbeheersing en herstructurering van processen.
- **Professionalisering van bedrijfsvoering en control**, inclusief betere afstemming tussen afdelingen, duidelijke autorisatielijnen, introduceren van een risicomatrix en voorspelbare planning- en controlcycli.
- **Invulling van vaste functies** en vermindering van afhankelijkheid van externe inhuur in de tweede helft van het jaar.

- **Verbeterde interne samenwerking en cultuur**, met meer aandacht voor transparante communicatie, rolduidelijkheid en een nieuwe managementstructuur in wording.

Fix the Basics werd hiermee het centrale werkwoord van 2025 en legde zichtbaar de basis voor de uitvoering van het jaarplan 2026.

4.2 Financieel herstel

Na meerdere jaren van verlies sloot Museon-Omniversum 2025 af met een positief resultaat van €225.000. Dit is het resultaat van:

- **Hogere publieksinkomsten** dan begroot (+ €379.000), dankzij bezoekersgroei, hogere ticketprijzen en een uitzonderlijk hoog uitkeringspercentage vanuit de Museumkaart.
- **Sterke resultaten in zakelijke verhuur**, met name door inzet tijdens de NAVO-top, wat een aanzienlijke brutomarge opleverde.
- **Hogere overige inkomsten**, waaronder bijdragen van fondsen en incidentele subsidies.
- **Strakke kostenbeheersing**, waaronder lagere personeelslasten en optimalisaties in publieksbegeleiding.
- **Een reorganisatie bij de afdeling Financiën**, die leidde tot structureel lagere lasten en betere kwaliteit van financiële sturing.

Dit herstel zorgde ervoor dat het weerstandsvermogen kon worden aangevuld. Tegelijkertijd ervoeren wij beperkingen in het alloceren van het positieve financiële resultaat door veranderde subsidiekaders en de daarmee minder flexibiliteit in resultaatbestemming.

4.3 Bezoekers, publiek en impact

Ondanks de belemmeringen en uitdagingen door de NAVO-top steeg het bezoekersaantal naar **312.668**, waarvan 260.197 reguliere bezoekers en 35.489 educatieve bezoekers.

Belangrijkste ontwikkelingen:

- **Stijging van reguliere bezoekers** ondanks tijdelijke sluitingen; dit toont de aantrekkingskracht van de programmering.
- **Sterke groei in educatie**: +2.500 leerlingen t.o.v. 2024 en een stevige basis voor verdere uitrol van educatieve programma's.
- **Fors bereik in Den Haag Zuidwest**, met bijna 8.000 deelnemers, waarmee het wijkprogramma verder werd verankerd als voorbeeld van laagdrempelige, inclusieve cultuurparticipatie.

Deze cijfers tonen een publiek dat Museon-Omniversum opnieuw weet te vinden én waarderen.

Bezoekersaantallen	werkelijk 2025	begroot 2025	% werkelijk/ begroot	werkelijk 2024
Regulier publiek	260.197	275.000	95%	251.989
Leerlingen primair onderwijs	23.552	17.500	135%	21.571
Leerlingen voortgezet onderwijs	11.937	9.500	126%	11.132
Regionale outreach-activiteiten	7.998	5.500	145%	5.630
Verhuur, lezingen, cursussen, e.d.	8.984	11.000	82%	12.288
Totaal	312.668	318.500	98%	302.610

4.4 Inhoudelijke ontwikkeling van collectie, educatie en tentoonstellingen

Collectie

Er werd gewerkt aan:

- verbeterde registratie, digitalisering en standplaatsregistratie;
- afronding van twee grote digitaliseringsprojecten binnen het Programma Indisch Erfgoed Digitaal;
- toevoeging van 70 nieuwe objecten, waaronder schenkingen en aankopen met maatschappelijke relevantie;
- herinrichting van vitrines, Tijdreistheater en meerdere zones in de One Planet Expo.

De collectie werd hiermee opnieuw gepositioneerd als dragend onderdeel van de organisatie.

Educatie

2025 luidde de herpositionering van educatie in als een centrale pijler:

- groei van het leerlingbereik tot **35.489 leerlingen**;
- afronding van het VO-programma *Beroepen van de Toekomst* en start van de MBO-pijler;
- ontwikkeling van *Arctic Explorer* voor PO, mede via Erasmus+;
- implementatie van een nieuw reserveringssysteem.

Tentoonstellingen

Belangrijkste realisaties:

- opening Tijdreistheater (februari 2025);
- tentoonstellingen Tot op de Draad en Kinderen van de Onafhankelijkheid in de nieuwe collectiewisselzaal *Uitgelicht*;
- realisatie van de nieuwe Dolfijnenzaal;
- Groene Camera-expositie.

4.5 Omniversum Dome & programmering

De Dome ontwikkelde zich in 2025 verder tot een immersieve krachtcentrale met:

- succesvolle dagprogrammering (T. rex, Call of the Dolphins, Antarctica, Serengeti, Fungi, enzovoort);
- introductie van nieuwe *full dome*-films in de kerstperiode;
- sterke avondprogrammering met muziekfilms, documentaires en liveshows met o.a. U2two, Einaudi en Pink Project;
- Ocean Film Festival en specials zoals *Bezuidenhout*, *Tussen Wal en Schip* en *Dark Side of Bright Nights*.

Het Omniversum werd hiermee opnieuw een belangrijke publieks- én inkomstenmotor.

4.6 Museon–Omniversum Zuidwest

Zuidwest groeide uit tot een voorbeeldproject in Den Haag:

- bijna 8.000 bezoekers, zelfs hoger dan verwacht;
- wekelijkse programmering zoals Open Atelier en Kinderkunstacademie;
- sterke samenwerking met partners, zoals GGD Den Haag, Quiet, Zuiderparktheater en de wijkbibliotheken;
- citizen science pilot met Smart City Den Haag;
- eerste stappen richting structurele verankering in gemeentelijk beleid.

Zuidwest bewees dat inclusie geen ambitie is, maar een dagelijkse praktijk.

4.7 Facilitair, onderhoud en veiligheid

2025 was een intensief jaar op het gebied van onderhoud en infrastructuur:

- afronding plaatsing warmtepompen in beide gebouwen;
- vernieuwing AV-installatie in het Auditorium;
- opwaardering van brandscheidingen en inspecties;
- correctief onderhoud aan de koelinstallatie in de Dome;
- inspecties van de Veiligheidsregio, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en verzekeraars.

Dit alles draagt bij aan continuïteit van bedrijfsvoering en bezoekveiligheid.

4.8 Mensen & organisatie

Eind 2025 bestond het team uit 78 medewerkers (55,3 fte) en 23 vrijwilligers.

Belangrijke trends binnen het personeelsbestand:

- daling van het ziekteverzuim van 10,29% (Q1) naar 4,29% (Q4);
- groei van een flexibele schil bij Publieksbegeleiding;
- afronding van de transitie van de financiële afdeling;
- versterkte samenwerking tussen teams;
- voorbereiding op herziening van het functiehuis (CAO).

De organisatie kwam hierdoor zichtbaar sterker uit het jaar.

Samenvatting

Het jaar 2025 bracht Museon-Omniversum van een fase van druk en onzekerheid naar een fase van herstel, focus en richting. Het jaar legde de basis voor alles wat in 2026 en daarna mogelijk wordt: groei, vernieuwing, maatschappelijke impact en een stevig, wendbaar fundament.

5. Maatschappelijke waarde & programmatische pijlers (2025)

In 2025 leverde Museon-Omniversum maatschappelijke waarde vanuit drie kerndomeinen: **educatie**, **collectie** en **publieksprogrammering** (Museon, Omniversum en Zuidwest). Deze drie pijlers vormen samen het inhoudelijke fundament van het instituut en geven concreet invulling aan onze missie om nieuwsgierigheid, kennis en handelingsperspectief te versterken in een wereld die volop in beweging is.

Het jaar was daarmee niet alleen een periode van financieel en organisatorisch herstel, maar juist ook van inhoudelijke verdieping: collectiewerk op niveau, groei in educatie, een scherper museaal narratief en sterke programmering die bezoekers wist te vinden en te raken.

5.1 Programmaraad

De Programmaraad geeft advies op het gebied van beleid en de plannen met betrekking tot educatie en publieksprogrammering. De Programmaraad kwam in 2025 twee keer bij elkaar.

De Programmaraad bestond in 2025 uit: mw. dr. A.M. Land-Zandstra (Universitair docent authenticiteit in informele wetenschapseducatie, Instituut Biologie Leiden), mw. E.P.H.M. de Bakker MSc (docent onderwijsontwikkeling, Universiteit Utrecht), dr. ing. S. Mertens (lector Energie in Transitie en directeur expertisecentrum 'Mission Zero', Haagse Hogeschool), prof. dr. J.A. Scholte (hoogleraar Global Transformations and Governance Challenges, Universiteit Leiden), dr. Pieter Boot (senior fellow Clingendael International Energy Programme) en M. Bonarius (onderwijsdirecteur, ROC Mondriaan).

5.2 Educatie

Educatie vormt al sinds de oprichting het kloppend hart van Museon-Omniversum. In 2025 werd die rol opnieuw zichtbaar én versterkt. Met 35.489 leerlingen en studenten bereikte Educatie meer jonge mensen dan verwacht en werd gewerkt aan een doorlopende leerlijn die nieuwsgierigheid, kritisch denken en handelingsperspectief stimuleert in een wereld vol complexe vragen.

De educatieve programmering van museumlessen en Dome films tot workshops en maakonderwijs is volledig verweven met onze inhoudelijke koers en vormt een essentieel onderdeel van onze maatschappelijke opdracht. Tegelijkertijd werd in 2025 gebouwd aan de fundamenten voor de toekomst: nieuwe programma's, versterkte partnerschappen en de eerste stappen naar een modern en schaalbaar reserveringssysteem. Zo bewees Educatie opnieuw haar waarde als verbindende kracht tussen museum, Dome, Zuidwest, scholen en de stad.

Belangrijkste resultaten in 2025:

- Groei naar 35.489 educatieve bezoekers, waarvan 19.135 deelnemers aan lessen en rondleidingen.
- Definitieve ontwikkeling van het VO-programma 'Beroepen van de Toekomst', mede dankzij gemeentelijke subsidie.
- Start van het MBO-programma en doorontwikkeling van PO-aanbod via Erasmus+.
- Nieuwe interactieve Dome-show Arctic Explorer voor PO (Erasmus+).
- Eerste fase van de overstap naar een nieuw reserveringssysteem, met beter inzicht in planning, financiën en bereik.

- Versterkte educatieve samenwerkingen met o.a. Haagse Hogeschool, Segbroel College, Reinwardt Academie, Het Nationale Theater en CultuurSchakel.

Maatschappelijke impact

Educatie droeg in 2025 aantoonbaar bij aan kansengelijkheid, 21e-eeuwse vaardigheden en burgerschapsvorming. Programma's en workshops sloten aan op thema's als klimaat, technologie, identiteit, erfgoed en toekomstdenken. Daarmee legde Educatie het fundament voor de doorlopende leerlijn PO–VO–MBO, die in 2026 verder wordt uitgebouwd en blijft het hét domein waarin Museon-Omniversum zijn pedagogische en maatschappelijke waarde laat zien.

5.3 Collectie

De collectie vormt het inhoudelijke en museale fundament van Museon-Omniversum. Met ruim 317.000 objecten draagt zij de kern van onze missie, geeft richting aan tentoonstellingen en educatie en vormt de basis van de structurele museale subsidie. In 2025 zijn belangrijke stappen gezet in beheer, registratie, digitalisering en de inhoudelijke verankering van thema's als klimaat, biodiversiteit en het koloniale verleden.

Belangrijkste ontwikkelingen in 2025

Registratie & beheer

- De digitale registratie groeide met 1.260 nieuwe records naar 143.964 objecten.
- 86,4% van de objecten kreeg een standplaats; 81,2% is voorzien van een afbeelding.
- De collectie-inspectie door Erfgoedhuis Zuid-Holland was positief; de daaruit gekomen aanbevelingen zijn opgenomen in het informatieplan.

Aantal registraties	1-1-2025	31-12-2025
Aantal inventarisnummers in digitale registratiesysteem	142.704	143.964
... waarvan met afbeelding	115.421	116.886
... waarvan met standplaats	123.437	124.404

Een blijvend knelpunt is de achterstallige standplaatsregistratie die in de loop van decennia is ontstaan. Met de huidige bezetting en middelen is onze focus momenteel om deze achterstand niet verder te laten oplopen.

Deze stappen verbeteren de kwaliteit van beheer en de toegankelijkheid van de collectie een belangrijk onderdeel van de subsidievoorwaarden.

Zichtbaarheid in het museum

In totaal stonden eind 2025 3.056 objecten uit de collectie in de publieksruimten, ongeveer 500 meer dan het jaar ervoor.

Belangrijke zichtbare presentaties waren:

- het **Tijdreistheater** (fossielen, krijt-paleogeengrens-blok),
- twee nieuwe **Uitgelicht**-tentoonstellingen,
- actualiteitenvitrines (19 wissels),
- thematische vitrines over, onder meer, het Antropoceen en Surinaams erfgoed.

Hiermee werd de collectie weer nadrukkelijker verbonden met de inhoudelijke koers.

Koloniaal verleden & herkomstonderzoek

Erfgoed met een koloniale context blijft een belangrijk aandachtsgebied binnen collectiebeheer en museale verantwoordelijkheid.

In 2025:

- Startte het herkomstonderzoek naar de *banyabangi* (onderdeel van het Consortium Koloniale Collecties), uitgevoerd met externe expertise.
- Realiseerde het museum twee collectie-gedreven tentoonstellingen:
  - Tot op de Draad (over verhalen in textiel uit Japanse kampen)
  - Kinderen van de Onafhankelijkheid (over 50 jaar onafhankelijkheid van Suriname)
 Beide exposities brachten historisch materiaal samen met hedendaagse perspectieven uit herkomstgemeenschappen.
- Werden nieuwe contacten gelegd met Surinaamse partners voor toekomstige co-creaties.

Dit werk is essentieel om de collectie recht te doen en sluit aan bij landelijke richtlijnen en museale normen.

Digitalisering & online toegankelijkheid

Digitalisering was opnieuw een speerpunt in 2025:

- Afronding van twee digitaliseringsprojecten binnen het Programma Indisch Erfgoed Digitaal, inclusief interviews, fotoalbums en objecten.
- Online zichtbaarheid groeide naar 100.184 gedigitaliseerde objecten, toegankelijk via museale platforms en Europeana.
- Lage-resolutiefoto's werden vervangen door hoogwaardige beelden.

Hiermee wordt voldaan aan de Nationale Strategie Digitaal Erfgoed een belangrijke pijler voor structurele subsidie.

Aanwinsten

In 2025 werden **70 objecten** aan de collectie toegevoegd, onder meer:

- objecten uit Japanse kampen;
- werken en objecten van René Brus;
- meerkoetnesten (Antropoceen);
- Surinaamse hoofddoeken;
- en diverse schenkingen uit voormalig Nederlands-Indië.

Deze aanwinsten passen binnen het *Collectieplan 2024–2028* en versterken de relevantie van de collectie voor actuele thema's.

Betekenis voor museale kwaliteit

Met de investeringen van 2025 in registratie, digitalisering, koloniale context en zichtbaarheid voldoet de collectie aan hedendaagse museale normen en vormt zij een stevig fundament voor:

- de vernieuwing van tentoonstellingen;
- educatieve programma's;
- digitale ontsluiting (TMS Cloud, LOD vanaf 2026);
- en maatschappelijke duiding via actuele thema's.

De collectie blijft daarmee de kern van de organisatie inhoudelijk én financieel.

Maatschappelijke impact

Met thema's zoals Antropoceen, duurzaamheid, koloniale geschiedenis en identiteit vervulde de collectie een centrale rol in maatschappelijke reflectie. De digitaliseringsslag vergrootte de toegankelijkheid, ook online via platforms als Europeana en Collectie Nederland.

5.4 Tentoonstellingen & programmering museum

De programmering van Museon-Omniversum bracht in 2025 onze inhoudelijke kracht volledig tot leven. Met vier thematische programmalijnen, *Overlevers*, *Dolfijnen & Oceaan*, *Den Haag onder de Zeespiegel* en *Samen op Ruimtereis* werd een consistent en herkenbaar jaarprogramma neergezet waarin collectie, educatie en Dome-content elkaar versterkten.

Deze geïntegreerde aanpak zorgde voor meer focus, meer publieksherkenning en een hogere waardering. Museon-Omniversum bewees opnieuw dat het verhalen kan vertellen die generaties verbinden, maatschappelijke thema's duiden en bezoekers uitnodigen om zelf actief mee te denken over de wereld van morgen.

Belangrijkste resultaten in 2025

- Vier sterk uitgewerkte thema's, elk met tentoonstellingen, films, activiteiten en educatieve programma's:
  - *Overlevers*: Tjeldreistheater, T. rex film, FossielenLab, diplodocusbot demonstraties;
  - *Dolfijnen & Oceaan*: samenwerking met WNF, nieuwe Dolfijnenzaal, oceanenlabs;
  - *Den Haag onder de Zeespiegel*: Minecraftworkshops, STEM-activiteiten, samenwerking met gemeente Den Haag, TU Delft, H2O en NIOZ;
  - *Samen op Ruimtereis*: full dome-films, RaketLab en sterrenshows.
- Opening van het Tjeldreistheater, een volledig nieuw tentoonstellingsconcept dat een rode draad vormt in het jaarthema *Overlevers*;
- Twee nieuwe Uitgelicht-tentoonstellingen (*Tot op de Draad* en *Kinderen van de Onafhankelijkheid*) die museaal vakmanschap en maatschappelijke relevantie combineerden;
- Programmering voor families en onderwijs werd door het jaar heen structureel verbonden aan deze thema's via labs, workshops, tekenopdrachten en demonstraties;
- 34 maandagmiddaglesingen trokken in totaal 4.893 bezoekers;
- Intensieve samenwerking met partners (o.a. WNF, gemeente Den Haag, H2O, NIOZ, museale en maatschappelijke partners) versterkte zowel inhoud als publieksbereik.

Maatschappelijke impact

De thematische aanpak maakte complexe onderwerpen begrijpelijk, tastbaar en actueel voor een breed publiek. Kinderen ontdekten oplossingen voor klimaatuitdagingen, bezoekers doken dieper in biodiversiteit en oceanen en families verkenden samen de toekomst van ruimtereizen en stedelijke veerkracht.

Programmering fungeerde zo niet alleen als publieksaanbod, maar als een instrument voor dialoog over thema's die Den Haag, Nederland en de wereld raken. De geïntegreerde aanpak van Museon x Omniversum x Zuidwest x educatie zorgde ervoor dat bezoekers de thema's op meerdere manieren ervoeren: kijkend, luisterend, onderzoekend en zelf ontwerpend.

5.5 Het Omniversum, de Dome

Het Omniversum ontwikkelde zich in 2025 verder tot een van de belangrijkste pijlers van Museon-Omniversum: inhoudelijk, cultureel, maatschappelijk én bedrijfseconomisch. Onze Dome is het enige 360°-filmtheater in Nederland dat volledig geïntegreerd is in een museale context: een onderscheidende formule die landelijk én internationaal uniek is. Met een sterk groeiende vraag naar *immersive experiences* en een publiek dat steeds meer waarde hecht aan beleving, vormt de Dome voor Museon-Omniversum zowel een vernieuwend artistiek podium als een kritieke inkomstenbron.

Programmering en prestaties in 2025

De Dome bood in 2025 een mix van:

- **Educatieve dagprogrammering**

Met natuurfilms, klimaatcontent en nieuwe educatieve producties zoals:

- *Antarctica*
- *Serengeti*
- *Secrets of the Sea*
- *T. rex*
- *Call of the Dolphins* (gelanceerd in juli 2025)

Deze films sloten direct aan op de museale en educatieve thema's van 2025. De films werden aangevuld met Star Parties, planetariumshows en workshops. Deze dagprogrammering trok grote aantallen families en schoolgroepen.

- **Avondprogrammering en events**

De avondprogrammering groeide door en trok nieuwe doelgroepen met:

- Concertfilms (o.a. Pink Floyd, Gilmour, Depeche Mode, Led Zeppelin, The Doors en André Rieu);
- Muziek- en kunstfilms;
- Liveshows (o.a. U2two – 17 shows, Einaudi, Pink Project)
- Het Ocean Film Festival (10 films, 2.121 bezoekers).

- **Specials met maatschappelijke thema's**

- *Bezuidenhout* (5 mei)
- *Tussen Wal en Schip* (Indisch Zwijgen)
- *Dark Side of Bright Nights* (Nacht van de Nacht)
- *Against the Current* (Plastic Soup Surfer)

Deze specials lieten zien dat de Dome méér is dan *leisure*: het is een platform voor maatschappelijke dialoog.

Het Omniversum als economische motor & investeringsnoodzaak

De Dome leverde in 2025 een aanzienlijke bijdrage aan de eigen inkomsten essentieel om educatie, programmering, Zuidwest en collectie te blijven financieren. Maar: *Belangrijke investeringen zijn noodzakelijk om deze rol te behouden, waaronder:*

- Vervangingsinvesteringen in apparatuur;
- Groot onderhoud;
- Een toekomstig LED-scherm;
(q.v. 2025 informatie: onderhoudskosten waren hoger door noodzakelijke vervangingen, projectoren levensduur verkort, dotaties moesten worden ingehaald).

Zonder tijdige investeringen loopt het risico op storingen, inkomstenderving en reputatieschade op termijn. Daarnaast is de toekomstige eigendoms- en beheervraag rondom het Omniversum-gebouw onderdeel van gesprekken met de gemeente. De onzekerheid hierover maakt investeringsbeslissingen complexer, maar tegelijkertijd steeds urgenter.

Culturele en maatschappelijke betekenis

Het Omniversum biedt:

- een unieke vorm van cultuur- en filmeducatie;
- Een laagdrempelig culturele avondbesteding voor Haagse en regionale doelgroepen;
- een platform voor klimaat-, natuur- en wetenschapscommunicatie;
- een plek voor publiek dat niet vanzelfsprekend naar musea gaat;
- een onderscheidende Haagse 'troef' binnen de *experience economy*.

Het Omniversum draagt daarmee direct bij aan de stedelijke agenda voor cultuur, innovatie en vrijetijdseconomie

5.6 Museon-Omniversum in Den Haag Zuidwest

In 2025 ontwikkelde Museon-Omniversum Zuidwest zich overtuigend tot een laagdrempelige, toegankelijke en maatschappelijke ontmoetingsplek in één van de meest diverse en dynamische stadsdelen van Den Haag. Met bijna 8.000 bereikte bewoners, kinderen, jongeren en ouders oversteeg Zuidwest ruimschoots de verwachtingen van het jaarplan en werd opnieuw zichtbaar hoe groot de behoefte is aan culturele, educatieve en talentontwikkende programma's in dit gebied.

Zuidwest vervult een unieke rol in het culturele landschap van de stad en past naadloos binnen de ambities van de Haagse Cultuurvisie 2033: een stad waarin cultuur laagdrempelig, wijkgericht, toegankelijk en participatief is. Het concept waarin het museum naar de wijk wordt gebracht, en niet andersom, is vernieuwend en wordt landelijk gezien als een voorbeeld van hoe cultuurinstitutionele infrastructuur geherdefinieerd kan worden.

Programmering en bereik in 2025

De vaste, structurele programmering boden structureel ruimte aan creativiteit, ontmoeting en talentontwikkeling voor kinderen, volwassenen en gezinnen, met specifieke aandacht voor inwoners in een kwetsbare sociaaleconomische positie:

- Open Atelier (creativiteit & ontdekkend leren)
- Kinderkunstacademie (talentontwikkeling)
- Makerspace (STEAM, technische vaardigheden, innovatief maakonderwijs)
- Programmering met Quiet Den Haag (armoedebestrijding via cultuur & community)

Daarnaast vonden meer dan 35 educatieve workshops plaats en werd samengewerkt met minstens 12 partners, waaronder GGD Den Haag (de ontwikkeling van een beweegroute die gezondheid, beweging en cultuur in de wijk met elkaar verbindt), bibliotheken, buurtkamers, het Zuiderparktheater, Smart City Den Haag en diverse onderwijsinstellingen. In samenwerking met de Universiteit Utrecht werd Multi-Stem onderzoek uitgevoerd naar meertaligheid binnen wetenschapseducatie, met een focus op nieuwkomers in de wijk.

Zuidwest was bovendien zichtbaar op festivals, in wijkcentra, buurtkamers, het Energiefestival en tijdens Vakantiepark in het Zuiderpark (met o.a. het project *Collective Paper Aesthetics*). Het wijkpubliek waardeerde vooral de laagdrempelige sfeer en de mogelijkheid om dicht bij huis kennis te maken met wetenschap, techniek, kunst en cultuur.

Financiering

De activiteiten werden mogelijk gemaakt vanuit de exploitatie van Museon-Omniversum en met steun van NPZW Alliantie Werk en Economie, Regiodeal Gemeente Den Haag en Fonds 1818.

Hoewel Zuidwest bewezen effectief is en een breed publiek bereikt, wordt het programma momenteel te zwaar belast door incidentele subsidies, terwijl het inhoudelijk en maatschappelijk onderdeel is van de kerntaak van Museon-Omniversum: publiek bereiken, kansengelijkheid vergroten en educatie dichterbij brengen.

Structurele financiering is noodzakelijk omdat:

1. Vraag en bereik blijven stijgen: 8.000 bezoekers in 2025 toont een groeiende behoefte.
2. Zuidwest bijdraagt aan wijkontwikkeling en kansengelijkheid, speerpunten van gemeente Den Haag.
3. Het model innovatief en bewezen effectief is (museum in de wijk, co-creatie, community building).
4. De kosten structureel zijn, maar de financiering nu incidenteel en onzeker is.
5. Het programma direct bijdraagt aan impact in wijken waar culturele participatie traditioneel het laagst is.

Impact op stad en organisatie

Meer dan 80% van de activiteiten was in 2025 gericht op doelgroepen met minder kansen. De impact op betrokkenheid en participatie werd gemonitord met behulp van meetinstrumenten van het Exploratorium.

Zuidwest functioneert als een MuseumLab, een laboratorium voor innovatie, inclusie en participatie. De lessen uit Zuidwest worden actief gebruikt binnen het hoofdgebouw, in programmering en in educatieve concepten. Het is daarmee een tweezijdig model: niet

alleen brengt Zuidwest bewoners dichterbij cultuur, Zuidwest brengt ook Museon-Omniversum dichterbij de stad.

Bewoners worden actief ondersteund bij het opzetten van eigen initiatieven, zoals straat- en buurtfestivals. Deze wijkgerichte aanpak versterkt de betrokkenheid van bewoners en draagt bij aan eigenaarschap en duurzame samenwerking in de wijk.

5.7 Publieksbereik & Marketing

Marketing vervulde in 2025 een centrale rol in het verbinden van inhoud en publiek. Het team zorgde voor zichtbaarheid, bereik en herkenbaarheid van Museon-Omniversum en maakte met gerichte campagnes, storytelling en doelgroepbenadering een directe bijdrage aan de stijgende bezoekersaantallen, de waardering en de merkversterking.

Marketing was in 2025 méér dan promotie: het vormde de schakel tussen programmering, educatie, collectie, Dome en Zuidwest, en gaf richting aan de positionering “Kijk eens anders”, het nieuwe narratief waarmee Museon-Omniversum zich profileert als het huis van verhalen dat de blik van bezoekers verruimt.

Publieksbereik in 2025

Ondanks de tijdelijke sluitingen en hinder door de **NAVO-top** steeg het totale bezoekersaantal naar **312.668** bezoekers (incl. educatie, events en Zuidwest). Hiervan werden **260.197** reguliere bezoekers via het kassasysteem geregistreerd. Dit is een groei t.o.v. 2024 en een belangrijk signaal dat het publiek de weg naar Museon-Omniversum weer beter weet te vinden.

Daarnaast:

- Educatie trok 35.489 leerlingen (sterke groei);
- Zuidwest bereikte bijna 8.000 deelnemers (boven verwachting);
- De Dome trok een divers en groeiend avondpubliek (o.a. muziekfilms, liveshows).

Deze cijfers tonen dat het publieksbereik breed is: van gezinnen tot scholieren, van doelgroepen in Zuidwest tot concertpubliek in de Dome.

Positionering & merkontwikkeling

In 2025 lanceerde Museon-Omniversum de nieuwe merkcampagne “**Kijk eens anders**”, die staat voor verwondering, perspectiefwisseling en nieuwsgierigheid.

De campagne werd gebruikt in:

- film en tentoonstellingscommunicatie;
- social media;
- website en ticketstraat;
- bewegwijzering;
- persuitingen en samenwerkingen.

Het nieuwe narratief legde nadruk op de unieke combinatie van Museon, Dome en wijklocatie.

Doelgroepbenadering & campagnes

Marketing richtte zich op verschillende publieksgroepen:

- **Gezinnen en kinderen:** campagnes rondom vakanties, tentoonstellingen en full dome-films.
- **Scholen:** gerichte communicatie over educatieve programma’s, nieuwe VO en MBO-lijnen.
- **Leisurepubliek voor de Dome:** muziekliefhebbers, avondpubliek en festivals.
- **Wijkpubliek** in Zuidwest: laagdrempelige, lokale communicatie via partners.

- **Zakelijke markt:** zichtbaarheid van de unieke eventlocatie (o.a. via NAVO-top). Door de koppeling aan themaprogrammering (dino's, dolfijnen, zeespiegel, ruimte) werd marketing meer inhoud- dan productgedreven.

Digitale zichtbaarheid & publieksreis

In 2025 werd stevig ingezet op digitale verbetering:

- doorontwikkeling van de ticketstraat;
- meer visuele content en storytelling;
- betere aansluiting tussen website, ticketverkoop en publieksinformatie;
- groei in social media zichtbaarheid.

Digitale communicatie speelde een belangrijke rol in het herstel van de bezoekersaantallen én in de zichtbaarheid van nieuwe programma's zoals Minecraft-workshops, makerslabs en full dome-films.

Bereik <i>owned</i> kanalen	2024	2025	EVO %
Social media (followers)	30.750	35.189	+ 14,4%
Instagram	21.976	23.440	+ 6,7%
Facebook	5.472	7.672	+ 40,2%
TikTok	637	941	+ 47,7%
LinkedIn	2.665	3.136	+ 17,7%
Nieuwsbrief (abonnees)	27.926	30.755	+ 10,1%
Website (bezoekers)	1.177.949	1.701.172	+ 44,4%

Waar is marketingbudget in 2025 aan besteed?

Hoewel specifieke bedragen niet zijn opgenomen in het jaarverslag, is de inzet van marketingmiddelen duidelijk zichtbaar in de inhoudelijke resultaten. In 2025 werd geïnvesteerd in:

- de rebranding "Kijk eens anders" (visuele identiteit, campagneontwikkeling);
- publiekscampagnes voor tentoonstellingen, films en vakanties;
- versterking van de digitale publieksreis (ticketstraat, website, beeldmateriaal);
- social media en community-gericht verhalen vertellen;
- communicatie rondom Zuidwest (wijkgericht, partners, events);
- promotie van zakelijke verhuur en grote evenementen;
- productie van foto- en videomateriaal voor alle domeinen.

Deze investeringen droegen direct bij aan hogere bezoekersaantallen en zichtbaarheid, en maakten het mogelijk om een breed en divers publiek te bereiken.

Maatschappelijke impact

Marketing versterkte in 2025 de maatschappelijke rol van Museon-Omniversum door:

- cultuur en wetenschap toegankelijker te maken voor een breed publiek;
- de publieksreis te verbeteren (informatie, routes, herkenbaarheid);
- nieuwe doelgroepen te bereiken via wijkgericht en educatief aanbod;
- inclusieve communicatie (verschillende taalniveaus, visueel sterke formats);
- zichtbaarheid van maatschappelijke thema's te vergroten (klimaat, biodiversiteit, erfgoed).

Marketing fungeerde zo als de brug tussen inhoud en samenleving.

6. Financiën

Het jaar 2025 was het jaar waarin Museon-Omniversum financieel de weg naar boven terugvond. Na meerdere jaren van verlies werd in 2025 een positief resultaat gerealiseerd en is de organisatie weer in controle gekomen. Dit herstel is het gevolg van gerichte maatregelen in kostenbeheersing, hogere publieksinkomsten en een scherpere bedrijfsvoering.

Het jaar werd afgesloten met een positief resultaat van €225.000, waarmee de negatieve reeks van voorgaande jaren werd doorbroken. Hiermee werd het herstelplan dat eind 2024 werd opgesteld, meer dan waargemaakt: in de begroting 2025 was nog gerekend met een verlies van €360.000.

6.1 Kernontwikkelingen 2025

Herstelplan & resultaatverbetering

In 2024 werd duidelijk dat ingrijpen noodzakelijk was. Daarom is een herstelplan opgesteld dat in 2025 volledig is uitgevoerd. Door:

- strakke sturing op kosten;
- een reorganisatie van de financiële afdeling;
- optimalisatie van ureninzet bij Publieksbegeleiding;
- en scherp autorisatiebeleid voor uitgaven;

kon Museon-Omniversum zowel grip als voorspelbaarheid terugwinnen. De reorganisatie leidde tot lagere vaste kosten en een beter functionerende controlketen.

6.2 Baten

De baten vielen in 2025 aanzienlijk hoger uit dan begroot. De publieksinkomsten stegen + €379.000 t.o.v. de begroting van + €3.266.000 door:

- 3% bezoekersgroei t.o.v. 2024, ondanks effecten van de NAVO-top;
- hogere gemiddelde ticketprijs (+6%), door een groter aandeel voltarief en avondprogrammering in de kaartverkoop;
- een uitzonderlijk hoog museumkaart-uitkeringspercentage van 64,4%;
- hogere omzet uit winkel en educatie (+ €11.000).

Zakelijke verhuur

Zakelijke verhuur en events kende een uitzonderlijk jaar:

- de NAVO-top leidde tot aanzienlijke zaalverhuur aan de politie;
- dit heeft bijgedragen aan een positief resultaat.

Overige baten

- Incidentele subsidies van o.a. gemeente Den Haag en Mondriaanfonds (+ €148.000);
- Doorbelaste activiteiten en events (+ €69.000);
- Hogere bijdragen uit private middelen (+ €25.000).

6.3 Lasten

Personele lasten

De personele lasten kwamen lager uit dan begroot door:

- reorganisatie van de financiële afdeling;
- latere invulling van enkele ondersteunende functies;
- lagere lasten bij Publieksbegeleiding door strakke inzetplanning.

Externe inhuur was tijdelijk hoger (in verband met transitie), maar daalde in de tweede helft van het jaar.

Materiële lasten

De materiële lasten lagen hoger dan begroot door:

- Hogere afschrijvingen, mede veroorzaakt door:
  - verkorting van de levensduur van de projectoren (van 2030 naar 2028);
  - eenmalige afschrijving van €124.798 aan ontwerpkosten voor de niet-doorgaande realisatie van de verbindingsgang.
- Hogere onderhoudskosten (o.a. inhaalslag onderhoud van het Omniversum).
- Kosten voor huisvesting daalden licht door lagere energieprijzen.

6.4 Voorzieningen & reserves

Onderhoudsvoorzieningen

- De dotatie aan de onderhoudsvoorziening van de Dome die in 2024 niet was gedaan, is in 2025 ingehaald.
- Voor het Museon-gebouw is de reguliere dotatie uitgevoerd; de inhaalslag van eerdere jaren is doorgeschoven tot er financiële ruimte ontstaat.

Bestemmingsreserves

- De bestemmingsreserve ‘Verbindingsgang’ is vrijgevallen vanwege het beëindigen van het project; de activa in uitvoering zijn afgeschreven.
- Vrijgevallen middelen zijn door gemeente Den Haag (ASV 2020, art. 21) deels toegewezen aan:
  - Bestemmingsfonds MJPB 2025–2028;
  - Bestemmingsreserve Digitalisering.

Eigen vermogen

- Het vrij besteedbaar eigen vermogen groeide naar **€409.774**.
- Toekomstige dotaties blijven nodig om te groeien richting de norm (10% van jaarlijkse subsidie).

6.5 Liquiditeit & renteresultaat

- Liquiditeit is stabiel en gespreid over Triodos Bank, ABN AMRO en Rabobank;
- Renteopbrengsten namen toe door hogere depositorentes;
- Rentelasten (€17.070) betreffen de hypothecaire lening bij Triodos Bank (2,63%).

6.6 Belangrijkste financiële risico's

De meest relevante financiële risico's uit 2025 waren:

1. Hoge toekomstige investeringsbehoefte (Dome-installaties, gebouw, techniek museum);
2. Onzekerheid rondom de toekomstige eigendoms- en beheerstructuur van het Omniversum-gebouw (hierover lopen gesprekken met gemeente);
3. Afhankelijkheid van incidentele subsidies voor cruciale maatschappelijke programma's (o.a. Zuidwest);
4. Impact van stedelijke ontwikkelingen, zoals de verbouwing van het Kunstmuseum, op bezoekersstromen en investeringsbeslissingen.

6.7 Conclusie

Het financiële herstel in 2025 markeert een belangrijk kantelpunt voor Museon-Omniversum. De organisatie is beter voorspelbaar, beheersbaar en financieel weerbaarder dan in voorgaande jaren. Tegelijkertijd blijven structurele aandachtspunten bestaan, zoals de noodzakelijke investeringen in gebouwen & techniek, de structurele financiering van Zuidwest en de langetermijnpositie van het Omniversum.

Met de ingezette koers, de versterkte processen en het positieve resultaat over 2025 staat Museon–Omniversum sterker in 2026 en is een solide basis gelegd voor de nieuwe beleidsperiode.

7. Risicomanagement

In 2025 heeft Museon–Omniversum risicomanagement structureel versterkt. Waar eerdere jaren vooral werden gekenmerkt door *ad hoc*-maatregelen en financiële druk, is in 2025 een meer systematische aanpak ontwikkeld waarin risico's worden geïnventariseerd, toegewezen en gevolgd binnen de organisatie. Hiermee werd risicobewustzijn onderdeel van de reguliere planning en control-cyclus.

7.1 Start van structureel risicomanagement

In de tweede helft van 2025 is een organisatie brede risico-inventarisatie uitgevoerd. Afdelingshoofden en teamleiders hebben:

- strategische, tactische en operationele risico's benoemd;
- mogelijke impact en waarschijnlijkheid aangegeven;
- verantwoordelijkheden toegewezen;
- en beheersmaatregelen in kaart gebracht.

Strategische en tactische risico's worden vanaf 2026 minimaal twee keer per jaar besproken in MT-verband. Operationele risico's worden afgedekt via procedures, waaronder het calamiteitenplan, BHV-organisatie, veiligheidsmaatregelen en IT-protocollen.

7.2 Belangrijkste risico's in 2025

Grote investeringen in gebouw & techniek

De grootste risico's komen voort uit de noodzakelijke investeringen in:

- het Omniversum gebouw (achterstallig onderhoud);
- technische installaties (waaronder de projectoren, koelinstallatie en klimaatbeheersing);
- toekomstige vervanging van cruciale apparatuur;
- benodigde investeringen voor verduurzaming.

Risico's: uitval van installaties, verstoring van bezoekersbeleving, hogere kosten bij achterstallig onderhoud.

Beheersing: prioriteit voor onderhoud, afronding warmtepompproject, inzet op subsidies voor verduurzaming en toegankelijkheid.

Onzekerheid over toekomst Omniversum-gebouw

De strategische gesprekken met de gemeente over mogelijke overname of gewijzigde eigendomsstructuur van het Omniversum-gebouw liepen door in 2025.

Risico's:

- uitgesteld investeringsbesluit;
- afhankelijkheid van externe besluitvorming;
- financiële onzekerheid rondom het langetermijnonderhoud van de Dome.

Beheersing:

- actief overleg met Kunstmuseum en gemeente over gebiedsontwikkeling;
- transparante informatie-uitwisseling;
- scenario-onderzoek in 2026.

Organisatorische en financiële druk door structureel ondergefinancierde programma' (zoals Zuidwest)

Hoewel Zuidwest een groot maatschappelijk bereik heeft (8.000 bezoekers), vraagt het programma om structurele financiering. De afhankelijkheid van incidentele subsidies maakt het kwetsbaar.

Risico's:

- wegvallen van activiteiten bij wegvallen subsidie;
- impact op kansengelijkheid, wijkbereik en publieksmissie;
- druk op de reguliere exploitatie.

Beheersing:

- actieve lobby richting gemeente;
- onderbouwing via jaarverslag, monitoring en impactcijfers;
- Co-financiering via fondsen, partners en programma's.

Externe factoren en stedelijke ontwikkelingen

De verbouwing van het Kunstmuseum en lange-termijnplannen voor de Internationale Zone zorgen voor onzekerheid over bezoekersstromen, infrastructuur en investeringszekerheid.

Risico's:

- tijdelijke bereikbaarheid en publiekseffect;
- afname aantrekkelijkheid gebied;
- vertraagde investeringsbeslissingen.

Beheersing:

- intensief overleg met Kunstmuseum;
- gebiedsmonitoring;
- spreiding van publiekswerving (Museon × Omniversum × Zuidwest).

Operationele risico's

Operationele risico's worden grotendeels beheerst via bestaande protocollen.

Belangrijke thema's in 2025:

- BHV-inzet (27 BHV'ers, ploegleiders opgeleid);
- meerdere ontruimingsoefeningen;
- brandveiligheidsinspecties (o.a. Scope 10);
- verstoringen in installaties (waaronder de koelinstallatie in de Dome).

De bevindingen uit inspecties van de Veiligheidsregio Haaglanden en de assurantiemakelaar zijn inmiddels opgevolgd.

7.3 Doorontwikkeling 2026 en verder

De basis is in 2025 gelegd voor een organisatie die in-control is. In 2026 werkt Museon-Omniversum aan:

- integratie van risicomanagement in de P&C-cyclus;
- een aangescherpt risicoregister;
- rapportages per kwartaal;
- scenario's voor de Dome, museumvernieuwing en digitale infrastructuur;
- en een meerjarige investerings- en onderhoudsplanning.

7.4 Conclusie

Museon-Omniversum heeft in 2025 een belangrijke stap gezet in professioneel risicomanagement. De risico's zijn helder, worden actief gemonitord en zijn stevig verankerd in de aansturing van de organisatie. Tegelijkertijd blijft de noodzaak bestaan

om structureel te investeren in gebouwen, techniek, digitale systemen en maatschappelijke programma's, zoals Zuidwest en educatie.

Met de nieuwe aanpak beschikt Museon-Omniversum vanaf 2026 over een structureel instrument om risico's tijdig te signaleren én beheersen.

8. Gebouw, Facilitair & Producties

De gebouwen en technische infrastructuur vormen de basis van Museon-Omniversum. In 2025 is stevig geïnvesteerd in veiligheid, technische stabiliteit en verduurzaming. Deze werkzaamheden zijn essentieel voor de continuïteit van de organisatie, de beleving van bezoekers en de zorg voor de collectie.

8.1 Onderhoud & technische stabiliteit

In 2025 zijn alle preventieve onderhoudswerkzaamheden volgens planning uitgevoerd en waar nodig aangevuld met correctief onderhoud. Ook zijn aanbevelingen uit de Scope 10-inspectie opgevolgd en zijn brandveiligheidsmaatregelen aangescherpt.

8.2 Grote onderhoudsprojecten

Vernieuwing Auditorium (AV-techniek)

De audiovisuele infrastructuur van het Auditorium was verouderd en is volledig vernieuwd met moderne licht-, audio- en videotechiek. Hierdoor is de zaal weer geschikt voor publieksactiviteiten, educatie en zakelijke verhuur.

Warmtepompen (Museon & Omniversum)

Als onderdeel van de verduurzamingsstrategie zijn verouderde koelsystemen vervangen door warmtepompen:

- 5 units in het Museon;
- 2 units in het Omniversum.
- Dit verbetert het binnenklimaat en verhoogt de bedrijfszekerheid van publieksruimten, depots en de Dome-installatie.

Brandscheidingen

De verouderde brandscheidingen in het museum zijn vervangen door EI30-beglazing, met rookwerende aanpassingen aan sponningen en doorgangen. Dit is een ingreep die noodzakelijk is voor het voldoen aan veiligheidsnormen en werd uitgevoerd terwijl het gebouw open bleef voor publiek.

8.3 Inspecties & veiligheidsbeheer

In 2025 vonden inspecties plaats door:

- de assurantiemakelaar (brandverzekering);
- Veiligheidsregio Haaglanden;
- diverse SCIOS-inspecties (Scope 1, 4, 7c, 10 en 12).

De beoordeling was overwegend positief. De uit de inspecties naar voren gekomen verbeterpunten zijn direct opgepakt. Er is daarnaast geïnvesteerd in een stevige BHV-organisatie: met als resultaat 27 BHV'ers en 7 ploegleiders.

8.4 Staat van onderhoud

Uit 2025 blijkt:

- Dat het Museon-gebouw in goede staat verkeert, zonder achterstallig onderhoud;
- dat het Omniversum-gebouw achterstallig onderhoud kent. In 2026 wordt dit verder uitgewerkt in planvorming en investeringsscenario's.

Dit verschil is relevant voor strategische besluitvorming richting de gemeente Den Haag over eigenaarschap en langetermijninvesteringen, met betrekking tot het Omniversum-gebouw.

8.5 Duurzaamheid & energie

Naast warmtepompen werd gewerkt aan:

- de deelname aan de verkenning van een energiehubs in de Internationale Zone;
- behalen van het certificaat Green Key Goud, als bevestiging van duurzaam beheer.

Dit draagt bij aan zowel een lagere ecologische footprint als aan lagere energiekosten.

8.6 Project Verbindingsgang (beëindigd)

In 2025 is besloten de verbindinggang tussen het museum en de Dome niet te realiseren.

De gevolgen hiervan zijn:

- de afschrijving van €124.798 aan ontwerpkosten;
- de vrijval van de bestemmingsreserve 'Verbindinggang'.

Deze koerswijziging past binnen **Fix the Basics**: eerst stabiliteit en een toekomstbestendige basis neerzetten, daarna is er ruimte voor nieuwe grote investeringen. In strategisch oogpunt spreken we in de toekomst nog steeds van een verbetering van de verbinding tussen de gebouwen.

8.7 Strategische aandachtspunten

Toekomst Omniversum-gebouw

Er lopen gesprekken met de gemeente en derden over eigendom en beheer van het Omniversum-gebouw. Deze onzekerheid beïnvloedt investeringsbeslissingen en risicoprofiel.

Grote investeringen blijven noodzakelijk

Voor klimaatinstallaties, AV-techniek, toegankelijkheid, depot en preventief onderhoud is een meerjarig investeringsprogramma nodig.

8.8 Conclusie

2025 bracht aanzienlijke verbeteringen in veiligheid, duurzaamheid en technische infrastructuur. De belangrijkste risico's zijn helder, er is voortgang geboekt op onderhoud en grote projecten, zoals het plaatsen van brandscheidingen en warmtepompen, zijn succesvol afgerond. Tegelijkertijd vraagt de staat van het Omniversum-gebouw, samen met de strategische discussie over eigenaarschap, blijvende aandacht.

9. Personeel

De medewerkers van Museon-Omniversum vormen het hart en energie van de organisatie. In 2025 werd zichtbaar hoe veerkrachtig en betrokken het team is in een jaar van herstel, transitie en hernieuwde focus.

De inzet, flexibiliteit en professionaliteit van medewerkers waren cruciaal voor het realiseren van de financiële ombuiging, het uitvoeren van vernieuwde programma's en

het versterken van de publieksbeleving. Tegelijkertijd werd in 2025 gebouwd aan de basis voor een toekomstbestendige organisatiecultuur, met aandacht voor duurzame inzetbaarheid, duidelijke processen en een veilige, inclusieve werkomgeving.

9.1 Stand van zaken

Per 31 december 2025 werkten 78 medewerkers bij Museon-Omniversum, goed voor 55,3 fte. Op dat moment bestond ons personeelsbestand uit 31 mannen en 47 vrouwen. In 2024 waren dit 77 medewerkers en 60,5 fte, waarmee zichtbaar is dat de organisatie iets is gekrompen in fte maar gegroeid in aantal personen, mede door de inzet van een flexibele schil.

De organisatie is hiermee divers qua samenstelling en vertegenwoordigt verschillende generaties en achtergronden.

9.2 Ontwikkelingen in 2025

Reorganisatie en versterking bedrijfsvoering

De reorganisatie van de afdeling Finance leidde tot meer stabiliteit, betere procesbeheersing en duidelijkere rollen. Ook werden enkele interim-posities vervangen door vaste medewerkers, wat bijdroeg aan continuïteit en kostenbeheersing.

Flexibele schil Publieksbegeleiding

Om efficiënter in te spelen op fluctuaties in bezoekersaantallen is de flexibele schil in de afdeling Publieksbegeleiding uitgebreid met 10 oproepkrachten. Dit zorgde voor lagere kosten én betere bezetting op piekmomenten.

9.3 Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim daalde in 2025 aanzienlijk:

- Q1: 10,29%
- Q2: 7,54%
- Q3: 6,41%
- Q4: 4,29%

Gemiddeld kwam het verzuim uit op 7,13%, ruim 1 procentpunt lager dan in 2024. Deze dalende trend toont aan dat de ingezette maatregelen op het gebied van werkdruk, roostering en ondersteuning effect hebben gehad.

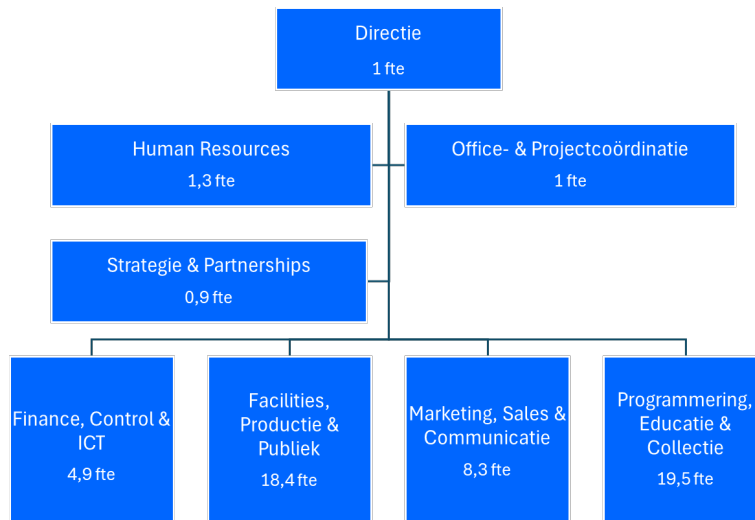
9.4 Cultuur, veiligheid & samenwerking

In 2025 lag de nadruk op:

- transparante communicatie, passend bij Fix the Basics;
- het verstevigen van samenwerking tussen afdelingen;
- aandacht voor veiligheid en BHV-bezetting;
- opbouw van een meer wendbare organisatie, waarin medewerkers verantwoordelijkheid durven pakken.

De komst van de nieuwe directeur leidde tot meer helderheid in richting, rolopvatting en waardering, wat ook zichtbaar werd in de verbeterde interne dynamiek en afnemende fricties.

Organigram Museon-Omniversum ultimo 2025

9.5 Vertrouwenspersonen

Museon-Omniversum heeft in 2025 één interne vertrouwenspersoon gehad, zijnde Corine Blik (conservator-registrator). Naast onze interne vertrouwenspersoon kent Museon-Omniversum ook twee externe vertrouwenspersonen. Als externe partij is Centrum Vertrouwenspersonen Plus betrokken, in de personen van Anjo Pluijmers en Joost van Dijck.

In februari 2025 is de hernieuwde versie van het Protocol Ongewenst Gedrag en Integriteit Schendingen, samen met de vernieuwde versie van de Gedragscode, op het intranet geplaatst. Om de aanwezigheid van interne en externe vertrouwenspersonen, de hernieuwde reglementen en een uitleg over ongewenst gedrag onder de aandacht te brengen bij de medewerkers is een algemene voorlichtingsmail rondgestuurd. Bovendien fungeerde deze mail als oproep om niet te blijven rondlopen met een probleem en vooral aan te kloppen bij de interne of externe vertrouwenspersoon.

2025 was een jaar van de overgang van een interim-directeur naar een nieuwe vaste directeur. De onzekerheid wat betreft het voortbestaan van de organisatie was nog voelbaar in het begin van 2025. In de loop van het jaar werd de sfeer steeds positiever op de werkvloer. Dit weerspiegelt zich mogelijk in dat na de zomer van 2025 geen nieuwe kwesties zijn aangedragen. In het verslagjaar zijn er zes kwesties aangedragen van ongewenst gedrag bij de interne- en externe vertrouwenspersonen. In het verslagjaar zijn er geen klachten ingediend.

De kwesties hebben betrekking op:

- Gevoelens van intimidatie en pestgedrag.
- Gevoelens van discriminatie. Het incident was algemeen en niet op een specifieke persoon gericht. Het incident is bespreekbaar gemaakt, wat heeft gezorgd voor meer bewustwording.
- Gevoelens van overig ongewenst gedrag.

In 2025 zijn er bij de interne- en externe vertrouwenspersonen geen meldingen met betrekking tot integriteit en/of de Klokkenuiderregeling binnen gekomen.

Alle kwesties zijn ter harte genomen en hebben passende opvolging gekregen en zijn binnen het kalenderjaar behandeld en afgesloten.

Corine Blik heeft aangegeven haar taken als vertrouwenspersoon in verband met haar naderende pensioen (juni 2026) te willen overdragen, waarna een vacature intern is uitgezet. Uit de werving volgden drie sollicitaties. In overleg met HR en de directie is besloten om twee nieuwe interne vertrouwenspersonen aan te stellen. De aanstaande vertrouwenspersonen gaan beiden in 2026 een opleiding volgen, met het doel dat zij zo snel mogelijk als gecertificeerde vertrouwenspersonen kunnen worden aangesteld. De huidige interne vertrouwenspersoon blijft tot de afronding van de opleiding in functie en zal de nieuwe vertrouwenspersonen inwerken tot aan haar pensionering.

9.6 Vooruitblik

De fundamenten die in 2025 zijn gelegd vormen de opmaat voor verdere professionalisering in 2026, waaronder:

- herziening functiehuis (conform Museum–CAO);
- verdere digitalisering van HR–processen;
- verdere ontwikkeling van een onboarding–programma;
- strategische personeelsplanning;
- structurele aandacht voor inclusie en talentontwikkeling.

Deze stappen bouwen voort op het hersteljaar 2025 en ondersteunen de ambities richting 2028.

10. Vrijwilligers

Vrijwilligers vormen een waardevolle en onmisbare pijler van Museon–Omniversum. Zij versterken de publieksbeleving, leveren specialistische kennis en dragen bij aan de continuïteit van activiteiten in het museum, de collectie, het lezingenprogramma en Zuidwest. In 2025 waren 23 vrijwilligers actief binnen verschillende onderdelen van de organisatie.

10.1 Inzet en samenstelling

De vrijwilligers waren als volgt verdeeld:

- **13 vrijwilligers** bij de afdeling Publiek, voornamelijk in de winkels;
- **5 vrijwilligers** bij Collectie, veelal oudmedewerkers met specialistische kennis;
- **3 vrijwilligers** bij de maandagmiddaglezing;
- **1 vrijwilliger** bij het MuseumLab in Zuidwest

Deze groep is klein maar krachtig en maakte het mogelijk om bezoekers gastvrij te ontvangen, specialistische collectie–taken uit te voeren en programma’s soepel te laten verlopen.

10.2 Betekenis voor de organisatie

Vrijwilligers:

- verhogen de kwaliteit van publiekscontact,
- brengen expertise mee die anders moeilijk beschikbaar is (collectie),
- versterken het karakter van Museon–Omniversum als toegankelijke en gastvrije plek,

- bieden extra capaciteit tijdens piekmomenten en evenementen.

Hun bijdrage is zichtbaar in de warme ontvangst van bezoekers, de zorgvuldigheid van het collectiebeheer en de organisatie van lezingen en activiteiten.

10.3 Ontwikkelingen in 2025

In 2025 is ingezet op:

- betere afstemming tussen vrijwilligers en afdelingen zoals Publiek en Educatie,
- structuur in roostering en aanspreekpunten,
- waardering en betrokkenheid in lijn met Fix the Basics.

Dit draagt bij aan een stabiel team en een professionele bezoekersbeleving.

10.4 Vooruitblik

In 2026 en de jaren daarna wil Museon–Omniversum:

- vrijwilligers nog meer betrekken bij programma's en events;
- taken beter afstemmen op talent en interesse;
- en een grotere rol geven in publieksservice, educatieve activiteiten en de wijkgerichte aanpak.

Vrijwilligers blijven daarmee een belangrijke en gewaardeerde schakel in het realiseren van de missie van Museon–Omniversum.

11. Vooruitblik naar 2026

2026 wordt het jaar waarin Museon–Omniversum doorbouwt op het fundament dat in 2025 is gelegd. Waar 2025 in het teken stond van herstel, stabilisatie en Fix the Basics, staat 2026 voor focus, uitvoering en het verder versterken van onze maatschappelijke en inhoudelijke positie.

Met het activiteitenplan 2026 vertaalt Museon–Omniversum de strategische lijn uit het Meerjarenbeleidsplan 2025–2028 naar concrete stappen, projecten en resultaten. De nadruk ligt op publieksbereik, organisatiekracht, verduurzaming, inclusie en het verder verstevigen van onze positie als Haags icoon.

11.1 Fix the Basics verdiepen en afronden

In 2026 wordt Fix the Basics verder uitgevoerd en afgerond. Dat betekent:

- versteviging van werkprocessen en interne samenwerking;
- verdere digitalisering (o.a. nieuw reserveringssysteem, Power BI, migratie naar TMS–Cloud);
- optimalisatie van de customer journey online en op locatie;
- afronding strategische trajecten rondom financiën, HR, IT en beveiliging.

Deze basis is nodig om de toekomstige vernieuwing van museum, Dome en programmering duurzaam te kunnen dragen.

11.2 Vier strategische pijlers in uitvoering

In 2026 worden de vier pijlers uit het MJB concreet gemaakt:

1. Zichtbaarheid & betrokkenheid

- streven naar bezoekersgroei en hogere publiekswaardering;

- versterken van gastvrijheid, toegankelijkheid en inclusieve communicatie.
- 2. Het verhaal dat ertoe doet (storytelling)**
  - geïntegreerde themaprogrammering in museum, Dome en educatie;
  - ontwikkelen van jaarprogramma's die maatschappelijke thema's duiden.
- 3. Partnerships & verbinding**
  - investeren in samenwerkingen met scholen, fondsen, wijkpartners, bedrijven en culturele instellingen;
  - uitbouw van co-creatieprojecten.
- 4. Solide bedrijfsvoering**
  - efficiëntere processen, betere planning & control;
  - investeren in digitalisering en professionalisering;
  - vergroten van eigen inkomsten.

11.3 Inhoudelijke prioriteiten in 2026

Programmering & tentoonstellingen

We programmeren in 2026 nieuwe tentoonstellingen zoals *Music!* en *Uitgelicht: Stadsnatuur*, plus jaarprogramma's rond Suriname, muziek, stadsnatuur en kerst. Onze programma's sluiten aan bij actuele maatschappelijke thema's en worden integraal ontwikkeld met educatie, collectie en de Dome.

Educatie

Doorontwikkeling van de doorlopende leerlijn PO–VO–MBO, structurele implementatie van *Beroepen van de Toekomst*, lancering van de Noordpoolexpeditie, en verdere professionalisering van systemen en partnerschappen.

Collectie

Focus op inclusieve ontsluiting (Surinamecollectie), dataverbetering, standplaatsregistratie, digitalisering en de overstap naar TMS Cloud.

Dome

Drie nieuwe films, versterking van *immersive storytelling*, test van interactieve formats, en de ontwikkeling van een masterplan voor groot onderhoud en een nieuw LED-scherm.

Zuidwest

Verdieping van wijkgericht werken, talentontwikkeling en co-creatie met bewoners. Uitbouw van outreach, makerslabs en samenwerking met partners zoals GGD, Smart City en Erasmus+.

11.4 Duurzaamheid & toegankelijkheid

Museon-Omniversum zet in 2026 grote stappen op het gebied van duurzaamheid en toegankelijkheid, onder meer door:

- verder vergroenen van energiegebruik;
- verbeteringen in bezoekersstromen en informatievoorziening;
- voorbereiden van plannen voor een rolstoelvriendelijke ingang.

Deze stappen sluiten aan bij zowel de Haagse Cultuurvisie 2033 als de Green Key-normering.

11.5 Organisatie & cultuur

In 2026 werkt de organisatie verder aan:

- strategische personeelsplanning;
- actualisatie van functieprofielen;
- nieuwe onboarding;
- voortzetting van de D&I-aanpak, inclusief een organisatiebrede diversiteitsscan;
- een cultuur van samenwerking, verantwoordelijkheid en vakmanschap.

11.6 Financiële kaders

De begroting 2026 is ambitieus maar realistisch. Er wordt ingezet op:

- groei van eigen inkomsten (zaalhuur, winkel, fondsenwerving, events);
- verdere beheersing van kosten;
- ruimte creëren voor innovatie in investeringen in techniek, toegankelijkheid en kwaliteit.

De structurele financiering van Zuidwest en de investeringsbehoefte van de Dome blijven strategische thema's voor 2026–2028.

11.7 Conclusie

Met 2025 als hersteljaar staat Museon-Omniversum in 2026 klaar om door te bouwen. De organisatie heeft focus, richting en energie – én een duidelijke strategische koers die wordt vertaald naar concrete programma's en acties.

2026 wordt het jaar waarin de basis, waaraan zo hard is gewerkt, het bereiken van de doelen daadwerkelijk gaat dragen. Het wordt het jaar waarin museale vernieuwing, inclusie, publieksbereik en maatschappelijke relevantie samenkomen en waarin Museon-Omniversum haar rol als Haags icoon verder versterkt.

JAARREKENING

Balans per 31 december 2025 na resultaatbestemming

Bedragen in €

ACTIVA		31/12/2025		31/12/2024	
A	Vaste activa				
I	Immateriële vaste activa	70.825		81.789	
II	Materiële vaste activa	1.464.461		1.768.975	
	Totaal vaste activa		1.535.286		1.850.764
B	Vlottende activa				
I	Vorraden	68.979		49.947	
II	Vorderingen en overlopende activa				
	1. Vorderingen op de gemeente Den Haag	29.031		6.920	
	2. Overige vorderingen	623.727		770.216	
	3. Overlopende activa	170.683		137.141	
III	Liquide middelen	3.080.212		3.161.225	
	Totaal vlottende activa		3.972.632		4.125.449
	TOTAAL ACTIVA		5.507.918		5.976.213
PASSIVA		31/12/2025		31/12/2024	
C	Eigen vermogen				
I	Vrij besteedbaar eigen vermogen	409.774		159.762	
II	Bestemmingsreserve 'Global Museum'	113.714		157.092	
III	Aankoopfonds	19.628		5.317	
IV	Bestemmingsreserve 'Verbindingsgang'	0		235.000	
V	Bestemmingsreserve 'Digitalisering'	110.202		0	
VI	Bestemmingsfonds 'MJBP 2025-2028'	129.988		0	
VII	Bestemmingsfonds 'Klimaatstudio'	898		2.107	
VIII	Bestemmingsfonds 'Roots2Share'	2.919		2.919	
	Totaal eigen vermogen		787.123		562.197
D	Voorzieningen				
I	Voorziening onderhoud gebouw	2.558.360		2.528.364	
II	Voorziening jubileumgratificatie	52.601		55.057	
III	Voorziening transitiekosten	0		188.704	
IV	Voorziening salariskosten functiehuis	19.169		0	
V	Voorziening claim	35.000		0	
	Totaal vlottende activa		2.665.130		2.772.125
E	Langlopende schulden				
I	Schulden aan banken	443.267		576.601	
	Totaal langlopende schulden		443.267		576.601
F	Kortlopende schulden en overlopende passiva				
I	Nog te besteden subsidie	114.431		176.649	
II	Schulden aan de gemeente Den Haag	69.861		26.513	
III	Overige kortlopende schulden	1.428.105		1.862.128	
IV	Overlopende passiva	0		0	
	Totaal kortlopende schulden		1.612.397		2.065.290
	TOTAAL PASSIVA		5.507.918		5.976.213

Exploitatierkening

Bedragen in €

A. Baten:	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
<i>A. EIGEN INKOMSTEN</i>			
A.1 Publieksinkomsten			
1 Kaartverkoop	2.835.847	2.468.633	2.590.705
2 Educatie	123.789	114.158	112.954
3 Horeca	72.967	75.000	66.946
4 Verkoop	233.700	230.000	206.546
5 Overige publieksinkomsten	0	0	10.500
6 Totaal Publieksinkomsten (1+2+3+4+5)	3.266.304	2.887.791	2.987.651
7 A.2 Sponsorinkomsten	0	0	0
8 A.3 Overige directe inkomsten	94.139	25.339	84.820
10 Totaal directe inkomsten (6+7+8)	3.360.443	2.913.130	3.072.471
11 A.4 Indirecte inkomsten			
12 Opbrengsten catering	425.975	338.151	274.645
13 Opbrengst zaalverhuur	397.130	227.451	237.079
14 Totaal indirecte inkomsten (12+13)	823.106	565.602	511.724
15 A.5 Overige bijdragen uit private middelen			
16 Private middelen - particulieren incl. vriendenverenigingen	5.686	0	35.025
17 Private middelen - bedrijven	2.713	32.000	88.679
18 Private middelen - private fondsen	74.326	26.000	55.240
19 Totaal bijdragen uit private middelen (16+17+18)	82.725	58.000	178.944
20 Totaal indirecte inkomsten (14+19)	905.831	623.602	690.668
21 Totaal eigen inkomsten (10+19)	4.266.274	3.536.731	3.763.139
<i>B. SUBSIDIES</i>			
22 Totaal structureel gemeente Den Haag (specificatie naar dienst en doel)	6.000.335	6.000.336	5.709.278
23 Totaal incidenteel gemeente Den Haag (specificatie naar dienst en doel)	107.930	0	233.734
24 Totaal overige subsidies/bijdragen uit publieke middelen	40.000	0	-25.000
25 Totaal subsidies (21+22+23)	6.148.265	6.000.336	5.918.012
26 Totale baten (20+26)	10.414.539	9.537.067	9.681.151

B.	Lasten en resultaat:	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
	LASTEN			
	C. BEHEERLASTEN			
	C.1 Beheerlasten personeel			
1a	Directie	301.200	424.544	432.662
1b	Faciliteiten	293.086	280.559	310.619
1c	Financiële zaken	414.307	346.926	481.113
1d	HR	83.295	100.472	119.458
1e	ICT	114.337	111.243	105.319
1f	Overig	8.703	0	8.703
1g	Voormalig personeel	209.190	300.000	253.675
1	Beheerlasten personeel totaal (1a+1b+1c+1d+1e+1f+1g)	1.424.118	1.563.743	1.711.549
	C.2 Beheerlasten materieel			
2a	Afschrijvingskosten	602.829	440.412	397.890
2b	Huur gebouw	417.870	415.852	403.739
2c	Onderhoud gebouw en installaties	827.749	726.619	586.428
2d	Huisvestingskosten	818.480	877.926	832.831
2e	Organisatiekosten	359.191	307.831	367.412
2f	Overige beheerslasten	339.521	276.247	353.206
2	Beheerlasten materieel totaal (2a+2b+2c+2d+2e+2f+2g)	3.365.640	3.044.886	2.941.507
3	Totaal beheerlasten (1+2)	4.789.758	4.608.630	4.653.056
	D. ACTIVITEITENLASTEN			
	D.1 Activiteitenlasten personeel			
4a	Tentoonstellingen	661.002	635.774	555.690
4b	Collecties	580.081	520.980	486.261
4c	Educatie	410.758	526.665	543.840
4d	Marketing en Communicatie	462.850	443.127	539.731
4e	Events	141.296	135.605	146.775
4f	Productie	334.464	345.720	331.982
4g	Publieksopvang	879.919	939.007	1.088.096
4h	Overig	0	0	60.102
4	Activiteitenlasten personeel totaal (4a+4b+4c+4d+4e+4f+4g+4h)	3.470.370	3.546.877	3.752.477
	D.2 Activiteitenlasten materieel			
5a	Directe lasten tentoonstellingen en programmering	352.080	307.428	331.653
5b	Directe kosten film	583.455	426.519	433.337
5c	Educatie	32.847	36.689	30.214
5d	Directe kosten horeca	0	0	0
5e	Directe kosten winkel	108.935	121.000	111.046
5f	Kosten zaalverhuur	423.801	320.057	319.582
5g	Marketing en Communicatie	391.554	401.293	416.915
5h	Onderhoud expositie en collectie	56.828	131.231	65.390
5i	Overige activiteitenlasten	280	0	266
5	Activiteitenlasten materieel totaal (5a+5b+5c+5d+5e+5f+5g+5h+5i)	1.949.781	1.744.217	1.708.403
6	Totaal activiteitenlasten (4+5)	5.420.151	5.291.094	5.460.880
7	Totale lasten (3+6)	10.209.909	9.899.724	10.113.935
	RESULTAAT			
8	Saldo uit gewone bedrijfsvoering	204.630	-362.657	-432.784
9	E. Saldo rentebaten / -lasten	20.985	1.722	33.657
10	EXPLOITATIERESULTAAT VOOR RESULTAATBESTEMMING (8+9+10)	225.615	-360.935	-399.127
	Resultaatbestemming:			
	Toevoeging Aankoopfonds	-15.000	0	6.418
	Onttrekking bestemmingsreserve 'Verbindingsgang'	124.798	0	0
	Vrijval bestemmingsreserve 'Verbindingsgang'	110.202	0	0
	Toevoeging bestemmingsreserve 'Verbindingsgang'	0	0	-10.000
	Toevoeging bestemmingsreserve 'Digitalisering'	-110.202	0	0
	Toevoeging bestemmingsfonds 'MJBP 2025-2028'	-129.988	0	0
	Onttrekking bestemmingsreserve 'Global Museum'	43.378	0	30.500
	Onttrekking bestemmingsreserve 'Onderhoud zalen'	0	0	28.200
	Onttrekking bestemmingsfonds 'Klimaatstudio'	1.209	0	98
	Onttrekking eigen vermogen	0	360.935	343.910
	Toevoeging eigen vermogen	-250.012	0	0
	Totaal	-225.615	360.935	399.127

Grondslagen

Algemeen Activiteiten

Stichting Museon–Omniversum is opgericht per 1 januari 2022 en is een fusie van Stichting Museon en Stichting Continuïteit Omniversum. De vestigingsplaats is Den Haag. De stichting is geregistreerd bij de Kamer van Koophandel in Den Haag onder nummer 41160112.

Volgens artikel 3 van de statuten heeft de stichting ten doel:

- Het bevorderen bij een breed publiek van kennis en belangstelling voor de ontwikkelingen op het gebied van de mens- en natuurwetenschappen.
- Het doorgeven van kennis over het menselijk leven, de natuur en onze planeet aan allen, die daarvoor een nieuwsgierige belangstelling koesteren, op zodanige wijze, dat zij daardoor verwonderd en geïnspireerd raken, kennis die essentieel is voor een duurzame samenleving.

Verbonden partijen

Er zijn geen verbonden partijen.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de bepalingen in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ640 "Organisaties zonder winststreven". Met betrekking tot de subsidies van de gemeente Den Haag wordt gehandeld in overeenstemming met de subsidievoorwaarden (ASV).

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het exploitatieresultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva gewaardeerd volgens het kostprijsmodel.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Lasten, verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Continuïteit van de activiteiten

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten vorderingen onder vlottende activa, liquide middelen, langlopende schulden en kortlopende schulden. Alle financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, inclusief direct toerekenbare transactiekosten. Na de eerste opname worden financiële instrumenten gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Het Museon–Omniversum kent geen afgeleide financiële instrumenten.

Valuta

De jaarrekening is opgesteld in euro's, de functionele valuta van de stichting.

Collectie

De collectie die bij de verzelfstandiging in 1997 middels de beheerovereenkomst in beheer is gegeven, is eigendom van de gemeente Den Haag en is daarom niet in de balans opgenomen.

Schattingen bij de toepassing van de grondslagen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat de directie oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

Er is in 2025 sprake van twee schattingswijzigingen:

1. Afschrijvingstermijn projectoren (Omniversum) zoals hieronder nader toegelicht bij Materiële vaste activa: de veronderstelde levensduur van de projectoren is aangepast naar eind 2028, tot nu toe eindigden de afschrijvingen in 2030. Het effect hiervan is een afname van het resultaat van circa € 42.000 door hogere afschrijvingslasten.
2. Ten aanzien van de dotatie aan het meerjaren onderhoudsplan Omniversum is een schattingswijziging van toepassing: op basis van de inzichten in 2024 werd de voorziening toereikend geacht mede omdat werd aangenomen dat een geplande verkoop van het pand ruimte liet om af te zien van dotatie aan de onderhoudsvoorziening. Met actuele (onvoorzien hoge) uitgaven aan de koelinstallatie en beoordeling van het benodigde onderhoud voor de komende jaren bleek bij het opstellen van de jaarrekening 2025 de inschatting van 2024 te optimistisch, hierbij speelt mee dat het perspectief met betrekking tot overname van de Dome onzeker blijft en daarmee het eigenaarsbelang voor het onderhoud vooralsnog bij de Stichting blijft. Het inhalen van de dotatie heeft eenmalige kosten van € 107.000 tot gevolg.

Wet Normering Bezoldiging Topfunctionarissen

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de stichting zich gehouden aan de beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van de jaarrekening gehanteerd.

Grondslagen voor de waardering van de activa en passiva

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa (software) worden gewaardeerd tegen aanschafprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen volgens vaste percentages van de aanschafwaarden. De afschrijvingspercentages zijn vastgesteld op basis van de verwachte economische gebruiksduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte toekomstige gebruiksduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Schattingswijziging

In 2025 is een schattingswijziging doorgevoerd in de vaste activa, dit betrof een bijstelling van de verwachte levensduur en afschrijvingstermijn van de projectoren in het

Omniversum. De projectoren zijn in 2020 stapsgewijs geïnstalleerd en geactiveerd. Aanvankelijk is een verwachte gebruiksduur en afschrijvingstermijn van 10 jaar aangehouden, gebaseerd op het geschatte gebruik in aantal branduren. Na intensiever gebruik dan aangenomen is tot en met 2025 ongeveer 20.000 branduur van de projectoren gerealiseerd (op vol vermogen). Op basis van gebruikservaring tot nu toe en advies van de leverancier is gebleken dat de levensduur van de projectoren naar verwachting zo'n 30.000 branduur zal zijn. Daarna is het onzeker in hoeverre de projectoren nog een hoge kwaliteit kunnen leveren tegen redelijke (onderhouds-)kosten. Het einde van de gebruiksduur zal daarmee in 2028 worden bereikt, daarom is de afschrijvingstermijn van het geheel van elementen van de projectoren teruggebracht tot eind 2028. Dit betekent hogere afschrijvingslasten in 2025–2028.

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van de stichting wordt ingedeeld in algemene reserve, bestemmingsreserve, bestemmingsfondsen en aankoopfonds.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde verminderd met de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

Schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Grondslagen voor bepaling van het exploitatieresultaat

Subsidies

De structurele subsidies die worden ontvangen ten behoeve van de exploitatie van voortdurende activiteiten worden als baten verantwoord in de exploitatierekening in het jaar waar de toekenning voor geldt.

Giften

De niet-financiële bijdrage die door vrijwilligers wordt geleverd, wordt niet in de exploitatierekening verantwoord.

Pensioenregelingen personeel

De voor het personeel geldende pensioenregelingen worden gefinancierd door afdrachten aan de pensioenuitvoerder. De verschuldigde premie wordt als last in de exploitatierekening verantwoord.

Toelichting op de onderscheiden posten van de balans

A – Vaste activa

I – Immateriële vaste activa

Boekwaarde per 1-1	81.789
Investerings	15.269
Desinvesteringen	-
Cumulatieve afschrijving desinvesteringen	-
Afschrijvingen	-26.233
Boekwaarde per 31-12	70.825
Historische kostprijs per 31-12-2025	347.320
Cumulatieve afschrijving per 31-12-2025	-276.495
Boekwaarde per 31-12-2025	70.825

De jaarlijkse afschrijving voor zowel ontwikkeling als software is 20%. De investeringen in 2025 betreffen aanpassingen aan de nieuwe website, deze is begin 2025 live gegaan.

II – Materiële vaste activa

Verloop 2025	Machines en		Vaste activa		Totaal
	Gebouw	installaties	Inventaris	in uitvoering	
	€	€	€	€	€
Historische kostprijs per 1-1-2025	5.848.593	1.699.764	2.489.757	194.072	10.232.186
Cumulatieve afschrijvingen per 1-1-2025	-5.418.685	-1.033.303	-2.011.223	0	-8.463.211
Boekwaarde per 1-1-2025	429.908	666.461	478.534	194.072	1.768.975
Investerings 2025	0	72.625	268.726	91.603	432.955
Desinvesteringen	0	0	0	-160.878	-160.878
Cumulatieve afschrijving desinvesteringen	0	0	0	0	0
Afschrijvingen 2025	-85.693	-172.430	-193.670	-124.798	-576.591
Saldo mutaties 2025	-85.693	-99.805	75.056	-194.072	-304.514
Boekwaarde per 31-12-2025	344.215	566.656	553.590	0	1.464.461
Stand per 31-12-2025	Gebouw	Machines en	Inventaris	Vaste activa	Totaal
	€	installaties	€	in uitvoering	€
Historische kostprijs per 31-12-2025	5.848.593	1.772.389	2.758.483	124.798	10.504.263
Cumulatieve afschrijvingen per 31-12-2025	-5.504.378	-1.205.733	-2.204.893	-124.798	-9.039.802
Boekwaarde per 31-12-2025	344.215	566.656	553.590	-0	1.464.461

In 2025 waren de belangrijkste investeringen in machines/installaties die in audiovisuele apparatuur voor de Studio (€ 68.825). In de inventaris is geïnvesteerd in het Tijdreistheater dat in februari is opgeleverd (€ 160.878), meubilair voor de Dome en de Studio (€ 58.585) en laptops (€ 37.688).

Onder Vaste activa in uitvoering staat de tentoonstelling Tijdreistheater (-€ 160.878) als 'desinvestering', hiervan is een deel in 2024 uitgegeven en als afgeronde investering in

de tentoonstelling (onder inventaris) geboekt bij de opening van de tentoonstelling op februari.

Tentoonstellingen worden in 6 jaar afgeschreven. De jaarlijkse afschrijvingen bedragen voor: Gebouw 2,5%; Machines en Installaties 20%, 10% en 5%; Inventaris 25% voor automatiseringsapparatuur; en overige inventarissen 20%, 10% en 5%.

Hierop zijn in 2025 twee aanpassingen gedaan:

- Ten eerste is de afschrijvingsperiode van de projectoren in het Omniversum teruggebracht van 2030 naar 2028 (circa 8 jaar gebruiksduur in plaats van 10 jaar), zoals is toegelicht als schattingswijziging bij de grondslagen. Hierdoor nemen de afschrijvingslasten met € 42.164 per jaar toe van 2025 tot 2028. De initiële investering betrof voor het merendeel apparatuur voor beeld (€ 1.023.000) en geluid (€ 40.965), de elektrische installatie (€ 38.852) en voor een klein deel specifieke installatiekosten (€ 20.302). We hanteren de aanname dat bij vervanging aan het eind van de gebruiksduur geen sprake is van restwaarde van delen van de installatie.
- Ten tweede zijn geactiveerde architect-/ontwerpkosten (onder vaste activa in uitvoering) voor de Verbindingsgang tussen Museon en Omniversum afgeschreven (€ 124.798), hetgeen een negatieve impact heeft op het resultaat. Met de herziening van de strategie is besloten om dit project niet langer te realiseren. Vaststaat in ieder geval dat de verbindingsgang niet in de vorm die in de ontwerpen staat zal worden gebouwd. Dit betekent ook dat de betreffende bestemmingsreserve in de jaarrekening 2025 zal moeten vrijvallen. De middelen hiervoor zijn beschikbaar gesteld door de (toenmalige) Vereniging van Vrienden, de resterende middelen worden her-bestemd.

B – Vlottende activa

I - Voorraden	<u>31/12/2025</u>	<u>31/12/2024</u>
	€	€
Voorraad uitrijkaarten	793	1.801
Voorraad museumkaarten	32.910	14.558
	<hr/>	<hr/>
	33.702	16.359
Voorraad museumwinkel	35.277	33.588
Totaal voorraden	<hr/>	<hr/>
	68.979	49.947

II – Vorderingen en overlopende activa

1 - Vorderingen op de Gemeente Den Haag	Stand per 31/12/2025	Stand per 31/12/2024
	€	€
Gemeente Den Haag Dienst Stedelijke Ontwikkeling	0	2.852
Gem DH Centrale Vastgoedorganisatie	0	2.350
SZW - Ooievaarspas	2.031	1.718
Gemeente Den Haag Dienst SZW - bijdrage Den Haag ZuidWest	27.000	0
	<hr/>	<hr/>
	29.031	6.920

2 - Overige vorderingen	Stand per	Stand per
	31/12/2025	31/12/2024
	€	€
Te verrekenen BTW	32.487	89.838
Debiteuren	174.709	258.553
Overige vorderingen	416.530	421.825
Stand per 31 december boekjaar	623.727	770.216

Uitstaande debiteuren hebben met name betrekking op openstaande facturen voor Sales/Events, Educatie en de samenwerkingspartners Juni Lekkernijen en het Kunstmuseum. Grote overige vorderingen hebben voornamelijk betrekking op de vergoeding van de stichting Museumkaart (€ 231.048) en overige pas- en ticketacties (€ 59.861). Verder zijn er nog te ontvangen milieubelasting (€ 44.154), sponsorgeld/subsidie (€ 43.375) en rentebaten (€ 25.766).

3 – Overlopende activa	Stand per	Stand per
	31/12/2025	31/12/2024
	€	€
<u>Gemeente Den Haag</u>		
Project beroepen van de toekomst - Gem. DH 2025	0	11.987
Parkeervergunningen	6.388	6.172
IDC - verzekeringspremie	460	0
Totaal gemeente Den Haag	6.847	18.159
Overige	163.836	118.982
Stand per 31 december boekjaar	170.683	137.141

III - Liquide middelen	31/12/2025	31/12/2024
	€	€
Kas	595	595
ABN AMRO betaalrekening	365.494	152.918
ABN-AMRO deposito	1.486	77.985
ABN AMRO flexibele premie	1.007.291	3.765
ABN AMRO termijndeposito	49.814	1.041.037
Rabobank betaalrekening	12.458	30.789
Rabobank BedrijfsTeleRekening	1.532.482	1.509.716
Rabobank Doelreserveren	54.526	201.385
Triodos betaalrekening	40.287	141.603
Kruisposten	15.778	1.432
Stand per 31 december boekjaar	3.080.212	3.161.225

Museon-Omniversum heeft een bankrelatie met de Triodosbank, ABN AMRO en de Rabobank. De tegoeden zijn gespreid over verschillende banken vanwege risicomanagement. Een groot deel van de liquide middelen is beschikbaar door de opgebouwde voorziening voor huurders-onderhoud gebouw (Museon). Bij de ABN AMRO is € 1.000.000 overgeheveld van een termijndepositie naar een flexibele (Charitas) spaarrekening. Het rentepercentage op deze rekening bedraagt 1,45%, de gelden zijn vrij opneembaar.

C – Eigen vermogen

I – Vrije besteedbaar eigen vermogen

Museon-Omniversum beschikt over een reserve die per 1 januari 1997 is ingesteld in overeenstemming met het verzelfstandigingsbesluit van de Gemeente Den Haag (Rb 385/1996), bedoeld voor het opvangen van tegenvallers uit de exploitatie.

	2025	2024
	€	€
Stand per 1 januari boekjaar	159.762	503.673
Mutatie	250.012	-343.911
Stand per 31 december boekjaar	409.774	159.762

Na de onttrekkingen uit het eigen vermogen in vorige jaren is in 2025 sprake geweest van een toevoeging aan het eigen vermogen van € 250.012, tot een saldo van € 409.774.

Museon-Omniversum streeft ernaar om minimaal 10% van het jaarlijkse subsidiebedrag (van circa € 6.000.000) als vrij besteedbaar eigen vermogen aan te houden, dus toekomstige positieve resultaten en dotaties zijn nodig om dit niveau te bereiken.

II – Bestemmingsreserve 'Global Museum'

De Gemeente Den Haag heeft in voorgaande jaren toestemming gegeven om een bestemmingsreserve te creëren ter aanwending voor de verbetering van de klantenroute. In 2025 is hier € 13.867 aan besteed. In totaal is € 29.511 van deze reserve gereserveerd voor de afschrijvingen van de geactiveerde tentoonstelling.

	2025	2024
	€	€
Stand per 1 januari boekjaar	157.092	187.592
Aanwending boekjaar	-43.378	-30.500
Stand per 31 december boekjaar	113.714	157.092

III – Aankoopfonds

Museon-Omniversum heeft in het verleden gelden ontvangen van de gemeente Den Haag voor het financieren van aankopen ten behoeve van de museumcollectie (Rb 450/1980), deze museumcollectie is eigendom van de Gemeente Den Haag (Rb 385/1996). In het boekjaar 2025 is alleen geld onttrokken aan het fonds voor aankoop van een opgezette wasbeer. Het saldo van dit fonds is aangevuld met een dotatie van € 15.000, zoals dit ook was begroot, om grotere toekomstige aankopen mogelijk te maken.

Aankoopfonds	2025	2024
	€	€
Stand per 1 januari boekjaar	5.317	11.735
Dotatie boekjaar	15.000	0
Aanwending boekjaar	-689	-6.418
Stand per 31 december boekjaar	19.628	5.317

IV – Bestemmingsreserve 'Verbindingsgang'

In 2023 en 2024 is een bestemmingsreserve opgebouwd met behulp van schenkingen van De Vereniging van Vrienden, om een deel van de kosten te kunnen betalen voor een

verbindingsgang tussen onze twee gebouwen. In 2025 is met de herziening van de strategie besloten dat deze investering in de eerder ontworpen vorm niet zal doorgaan, daarom zijn de geactiveerde activa in uitvoering (ontwerpkosten € 124.798) afgeschreven. Het overige saldo van € 110.202 valt vrij in het resultaat (voor bestemming).

	2025	2024
	€	€
Stand per 1 januari boekjaar	235.000	225.000
Dotatie	0	10.000
Vrijval kosten verbindinggang	-124.798	0
Vrijval saldo	-110.202	0
Stand per 31 december boekjaar	0	235.000

V – Bestemmingsreserve 'Digitalisering'

De Gemeente Den Haag geeft toestemming om een bestemmingsreserve te creëren voor digitalisering, en daarvoor de middelen te gebruiken die vrijvallen uit de bestemmingsreserve Verbindinggang. De digitaliseringsstrategie en ICT-beleid zijn momenteel in ontwikkeling, dit is zowel gericht op de (interne) bedrijfsvoering als op het publiek. Om een welkome organisatie te zijn is het van belang om een moderne en inclusieve werkplek te bieden. Aan de publiekscant verkennen we de mogelijkheden om fysieke en digitale toegankelijkheid en hospitality te vergroten.

	2025	2024
	€	€
Stand per 1 januari boekjaar	0	0
Dotatie	110.202	0
Stand per 31 december boekjaar	110.202	0

VI – Bestemmingsfonds 'MJBK kunst en cultuur Den Haag 2025–2028'

Op grond van de ASV 2020, artikel 21 stemt de Gemeente Den Haag toe om het overschot in het kalenderjaar 2025 gedeeltelijk toe te voegen aan een bestemmingsfonds 'meerjarenbeleidsplan kunst en cultuur Den Haag 2025–2028' dat uitsluitend besteed mag worden aan de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend. Voor het bepalen van de omvang van de dotatie wordt het deel dat naar evenredigheid van de totale baten is toe te schrijven aan de gemeentelijke begrotingssubsidie toegevoegd aan het bestemmingsfonds.

	2025	2024
	€	€
Stand per 1 januari boekjaar	0	0
Dotatie	129.988	0
Stand per 31 december boekjaar	129.988	0

VII – Bestemmingsfonds 'Klimaatstudio'

Bij de ontwikkeling van de zaal 'Klimaatstudio' is rekening gehouden met onderhoudskosten en kosten voor de ontwikkeling van educatie. In 2013 waren nog niet alle middelen besteed en in overleg met de subsidiegevers is dit bestemmingsfonds gevormd, zodat in onderhoud kan worden voorzien. In 2025 is € 1.209 aangewend.

	2025	2024
	€	€
Stand per 1 januari boekjaar	2.107	2.205
Aanwending boekjaar	-1.209	-98
Stand per 31 december boekjaar	898	2.107

VIII – Bestemmingsfonds 'Roots2share'

Het project Roots2Share is met de subsidiegevers Mondriaanfonds en Fonds 1818 afgewikkeld. Voor de totale afwikkeling van het project moet nog een aantal prestaties worden verricht, zoals het onderhoud van een website.

	2025	2024
	€	€
Stand per 1 januari boekjaar	2.919	2.919
Aanwending boekjaar	0	0
Stand per 31 december boekjaar	2.919	2.919

D – Voorzieningen

I - Voorziening onderhoud gebouw	Museum	Dome	Totaal 2025	2024
	€	€	€	€
Stand per 1 januari boekjaar	2.230.327	298.037	2.528.364	2.401.502
Dotatie boekjaar	609.533	218.216	827.749	586.428
Aanwending boekjaar	-543.954	-253.799	-797.753	-459.566
Stand per 31 december boekjaar	2.295.906	262.454	2.558.360	2.528.364

In 2025 zijn de reguliere dotaties aan de twee onderhoudsvoorzieningen (Museum en Dome) geboekt. De exploitatie en de risicoreserve van 2025 bieden nog geen ruimte om de gemiste dotatie aan het huurdersonderhoud (2023) in te halen, in lijn met wat met de Gemeente Den Haag dienst OCW is overeengekomen (brief 20221114-67912, d.d. 25-04-2023). Onder Niet uit de balans blijvende verplichtingen is beschreven dat dit zal worden gedaan als de financiële ruimte er wel voor is.

In 2024 heeft de dotatie aan de onderhoudsvoorziening van de Dome (€ 107.000) niet plaatsgevonden. Op basis van de inzichten vorig jaar werd de voorziening toereikend geacht. Met actuele (onvoorzien hoge) uitgaven aan de koelinstallatie en beoordeling van het benodigde onderhoud voor de komende jaren bleek bij het opstellen van de jaarrekening 2025 de inschatting van 2024 te optimistisch, hierbij speelt mee dat het perspectief met betrekking tot overname van de Dome onzeker blijft en daarmee het eigenaarsbelang voor het onderhoud vooralsnog bij de Stichting blijft. Met het inhalen van deze dotatie in 2025 is de voorziening voldoende voor regulier onderhoud.

Voor het onderhoud zijn onderstaande uitgaven gedaan in de beide gebouwen:

	Museum	Dome	Totaal
	€	€	€
Onderhoud en servicecontracten	196.847	52.364	249.211
Klachtenonderhoud	40.165	7.171	47.336
Vloer- en dakafwerking	24.737	2.114	26.850
AV-installatie	102.800		102.800
Verlichting	102.066		102.066
Beveiliging	0		0
Zonwering	7.765	575	8.339
Hang- en sluitwerk	10.245		10.245
Koelinstallatie	56	190.197	190.253
Groenvoorziening	20.727		20.727
Overige	38.547	1.379	39.926
Totaal aanwending	543.954	253.799	797.753

Het MJOP zal in 2026 worden herijkt door een externe adviseur.

II Voorziening jubileumgratificatie	2025	2024
	€	€
Stand per 1 januari boekjaar	55.057	63.471
Aanwending	-16.422	-6.279
Dotatie	13.966	-2.135
Stand per 31 december boekjaar	52.601	55.057

De voorziening jubileumgratificatie dekt de verplichtingen aan het personeel, dat bij 12½, 25, 40 en 50-jarig dienstverband een gratificatie ontvangt, volgens de Museum CAO. De voorziening is gebaseerd op verwachtingen omtrent de lengte van dienstverbanden en een disconteringsvoet van 1% vanwege verwachte renteontwikkelingen op lange termijn.

III Voorziening transitiekosten	2025	2024
	€	€
Saldo per 1 januari boekjaar	188.704	238.378
Dotatie	0	188.704
Aanwending	-188.704	-238.378
Saldo per 31 december boekjaar	0	188.704

De voorziening transitiekosten is in 2023 getroffen en gedurende 2024 en 2025 is deze aangewend om de kosten van afvloeiing van een aantal medewerkers af te dekken. Deze transitie is in 2025 afgerond.

IV Voorziening salariskosten functiehuis	2025	2024
	€	€
Saldo per 1 januari boekjaar	0	0
Dotatie	19.169	0
Aanwending	0	0
Saldo per 31 december boekjaar	19.169	0

Op basis van de Museum CAO is Museon-Omniversum verplicht om het functiehuis te herijken. De hieruit vloeiende aanpassingen aan inschaling van een aantal functies zal met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2025 worden verrekend met de betreffende medewerkers. Het traject is nog niet helemaal afgerond, daarom zal deze afrekening

begin 2026 plaatsvinden en worden de kosten die tot 2025 behoren via deze voorziening in het resultaat van dit boekjaar opgenomen.

V Voorziening claim	2025	2024
	€	€
Saldo per 1 januari boekjaar	0	0
Dotatie	35.000	0
Aanwending	0	0
Saldo per 31 december boekjaar	<u>35.000</u>	<u>0</u>

In 2025 is een claim ingediend door een partij waarmee Museon-Omniversum regelmatig samenwerkt bij het ontwikkelen van tentoonstellingen. Een tentoonstelling heeft niet alle huuropbrengsten opgeleverd die waren voorzien en daarom claimt deze partij een bedrag om hun geïnvesteerde bijdrage af te wikkelen bij Museon-Omniversum, dat als penvoerder optreedt namens meerdere musea uit het consortium dat deze tentoonstelling heeft ontwikkeld. De voorziening is een inschatting van het deel van de kosten dat voor onze rekening zal komen.

E – Langlopende schulden

Schulden aan banken	2025	2024
	€	€
Lening Triodos Bank:		
Saldo per 1 januari boekjaar	576.601	709.935
Aflossingsverplichting komend boekjaar	-133.334	-133.334
Saldo per 31 december boekjaar	<u>443.267</u>	<u>576.601</u>

F – Kortlopende schulden en overlopende passiva

I Nog te besteden subsidie	2025	2024
	€	€
Saldo per 1 januari boekjaar	176.649	163.958
Bijdragen	153.683	96.675
Aanwending subsidie	-215.901	-83.984
Saldo per 31 december boekjaar	<u>114.431</u>	<u>176.649</u>

II Schulden aan de gemeente Den Haag	2025	2024
	€	€
Gem. Den Haag - BOW/2012.603, d.d. 25-10-2012		
- inz. Reorganisatievoorziening	9.438	9.438
DSO - Erfpacht	7.878	7.878
Terug te betalen loonsubsidie Nuninga	-	6.571
Gemeente Belastingen – RIOG	2.545	2.626
Gemeente Belastingen - WOZ	50.000	-
	<u>69.861</u>	<u>26.513</u>

De grootste post onder schulden aan de gemeente Den Haag betreft de OZB (gebruikers) over 2025, dit is een stelpost omdat de aanslag over 2025 nog niet is ontvangen.

III Overige kortlopende schulden	2025	2024
	€	€
Kortlopende deel lening Triodos Bank	133.333	133.333
Belastingen en sociale premies	208.916	211.410
Vakantiegeld	175.724	158.122
Verlofuren	172.554	196.086
Pensioenpremies	48.821	51.438
Consortia inz tentoonstellingen	79.581	225.469
Crediteuren	378.370	598.639
Overige schulden	230.807	287.631
	<u>1.428.105</u>	<u>1.862.128</u>

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Huur gebouwen

Stichting Museon-Omniversum huurt met ingang van 1997 de gebouwen aan de Stadhouderslaan 37 te Den Haag van de Gemeente Den Haag voor een periode van 30 jaar. Na de expiratedatum zal de huurperiode met 30 jaar worden verlengd. De huurprijs voor 2026 bedraagt € 431.660 exclusief BTW.

Erfpachtcanon

De jaarlijks af te dragen erfpachtcanon met betrekking tot de locatie President Kennedylaan 5, 2517JK te Den Haag, wordt eens in de vijf jaar herzien. Voor het laatst is deze op 1 juli 2024 herzien en bedraagt €15.725,50 per jaar. De erfpacht is eeuwigdurend.

Subsidie 2025 – 2028

De gemeente Den Haag heeft met de vaststelling van het Meerjarenbeleidsplan 2025 – 2028 het Museon voor 2026 een jaarsubsidie van € 6.182.145 toegekend (brief 20251001-72937, d.d. 15 februari 2026), waarvan € 628.002 voor gebruikersonderhoud van het Museon.

Dotatie voorziening Gebruikersonderhoud gebouw

In 2023 is met de gemeente Den Haag overeengekomen de dotatie aan de voorziening Gebruikersonderhoud gebouw Museon ad € 547.431 niet te verrichten (brief 20221114-67912, d.d. 25-04-2023). Hierdoor kon het negatieve exploitatieresultaat worden beperkt. Zodra het exploitatiesaldo en de risicoreserve de ruimte bieden om de dotatie van dit jaar in te halen, zal dat worden gedaan.

Juridische procedures

Met haar dagelijkse activiteiten is de Stichting af en toe (zowel als eiser als gedaagde) betrokken bij juridische procedures. Naar het oordeel van het bestuur zijn de financiële belangen van deze procedures, zowel individueel als in totaal, niet materieel voor de Stichting. In de jaarrekening zijn de noodzakelijke voorzieningen opgenomen voor claims waarvan het bestuur van mening is dat de Stichting een risico loopt voor financiële schade.

Toelichting op de staat van baten en lasten

Baten

A.1 – Opbrengsten

A.1.1 Publieksinkomsten uit entree	Rekening	Begroting	Rekening
	2025	2025	2024
	€	€	€
Publieksinkomsten uit entree	2.835.847	2.468.633	2.590.705

Museon-Omniversum heeft in 2025 in totaal 312.668 bezoekers getrokken: met tickets, events, MuseumLab, educatie (lessen en films). Dat was in 2024 nog 302.571. In totaal zijn er 260.197 bezoekers door het kassasysteem geregistreerd, vorig jaar was dat 251.952. De gemiddelde toegangsprijs was € 10,90 (vorig jaar € 10,28). De vergoeding voor het gebruik van museumkaart is op 64,4% van de gewogen gemiddelde toegangsprijs (vol tarief volwassene en kind) vastgesteld. Schoolbezoek wordt apart geregistreerd, met een onderscheid tussen lessen en overige bezoeken (incl. films).

A.1 Publieksinkomsten uit overige activiteiten	Rekening	Begroting	Rekening
	2025	2025	2024
	€	€	€
Specificatie Publieksinkomsten uit overige activiteiten:			
A.1.2 - Educatie:			
- Bijdragen scholen workshops en films	109.220	97.553	99.280
- Bijdragen scholen voor busvervoer	14.569	16.605	13.673
	123.789	114.158	112.954
Overige opbrengsten:			
A.1.3 - Horeca	72.967	75.000	66.946
A.1.4 - Verkopen	233.700	230.000	206.546
	306.667	305.000	273.493
A.1.5 - Publieksfunctie:			
- Opbrengsten tentoonstellingen en projecten	0	0	10.500
Totaal	430.457	419.158	396.946

Het aantal deelnemers aan lessen/educatieve rondleidingen is ten opzichte van vorig jaar toegenomen tot 19.135. Naast deze bezoekers van de lessen ziet Museon-Omniversum nog groepen leerlingen voor een andere vorm van educatief bezoek, al dan niet met film. In totaal waren er 35.489 educatieve bezoekers in 2025.

De inkomsten uit educatie zijn navenant gestegen, tot bijna € 124.000 in 2025. De Horeca-omzet betreft de vaste maandelijkse vergoeding en een percentage van de omzet die we aan Juni Lekkernijen in rekening brengen. Deze horecaomzet bedroeg bijna € 73.000, dat was hoger dan vorig jaar maar iets lager dan begroot.

Tenslotte realiseert Museon-Omniversum omzet uit Verkopen in de twee winkels, in totaal was dit in 2025 met € 233.700 hoger dan begroot en hoger dan vorig jaar.

Er waren in 2025 geen inkomsten uit verhuur van tentoonstellingen.

A.3 Overige directe opbrengsten	Rekening 2025	Begroting 2025	Reker 2024
Specificatie Overige directe opbrengsten:	€	€	€
- Doorberekende werkzaamheden	90.385	25.339	80.550
- Overige baten	3.754	0	4.270
	<u>94.139</u>	<u>25.339</u>	<u>84.820</u>

De overige directe opbrengsten uit doorberekend werk betreffen voornamelijk werkzaamheden van de afdelingen facilities, tentoonstellingen, educatie en events, dit zijn bijvoorbeeld werkzaamheden voor publieksbegeleiding (avondopenstelling), projectmanagement en facilitaire ondersteuning bij verhuringen.

A.4 Diverse inkomsten	Rekening 2025	Begroting 2025	Rekening 2024
	€	€	€
Diverse opbrengsten catering	425.975	338.151	274.645
Opbrengst zaalverhuur	397.130	227.451	237.079
	<u>823.106</u>	<u>565.602</u>	<u>511.724</u>

De diverse inkomsten hangen voornamelijk samen met verhuur/events: zowel zaalverhuur en huur van audiovisuele apparatuur, als in rekening gebrachte catering of gerealiseerde fee op cateringomzet. Tijdens de NAVO-top is een aantal zalen verhuurd aan de politie (inclusief catering), dit heeft voor hoge verhuuromzet in 2025 gezorgd (daar tegenover staan ook hogere inkoopkosten).

A.5.1 Bijdragen Vrienden en particulieren:	Rekening 2025	Begroting 2025	Rekening 2024
	€	€	€
Ver. van Vrienden – diverse bijdragen	0	0	35.000
Crowdfunding actie Pijlers van Hoop	4.301	0	0
Overige schenkingen en donaties	1.385	0	25
	<u>5.686</u>	<u>0</u>	<u>35.025</u>

De Vriendenvereniging is in 2024 opgeheven, daarom zijn er geen inkomsten in 2025 op deze post. Er waren wel inkomsten uit crowdfunding en in december is begonnen met een donatieknop in de online ticketstraat, dit heeft geresulteerd in hogere inkomsten uit donaties.

A.5.2 Bijdragen bedrijven:	Rekening	Begroting	Reker
	2025	2025	2024
	€	€	€
Bank Nederlandse Gemeenten - zakelijk partner netwerk	0	0	20.000
ASN bank - Museumcampus Zuidwest	0	0	50.000
Dunea - zakelijk partner netwerk	0	0	5.000
Donkergroen Creators - Museumnacht	0	0	3.000
Rijk Zwaan - zakelijk partner netwerk	0	0	3.000
Staedion - Den Haag ZuidWest	0	0	2.479
Overige Den Haag Zuidwest	2.213	0	3.900
Overige	500	32.000	1.300
	2.713	32.000	88.679

A.5.3 Bijdragen uit private fondsen:	Rekening	Begroting	Rekening
	2025	2025	2024
	€	€	€
VSB fonds - ontw. digitale lessen	0	0	35.240
Cultuurfonds - digitalisering collectie	0	0	10.000
NWO – mobiele SDG expositie	0	0	10.000
V-fonds Verweven/Tot op de Draad	6.033	0	0
Cultuurfonds - Verweven/Tot op de Draad	21.488	26.000	0
NWO beurs Didi van Trijp	17.584	0	0
NWO Theaterdialogen 2025	14.221	0	0
Fonds 1818 - Makerspace als toekomstatelier - Den Haag ZuidWest	15.000	0	0
	74.326	26.000	55.240

B – Subsidies

B.3.1 Subsidie gemeente Den Haag i.h.k.v. Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur 2025-2028	Rekening	Begroting	Rekening
	2025	2025	2024
	€	€	€
Dienst OCW - 20250108-08791, d.d. 27 januari 2025			
Structureel:			
Exploitatie	5.390.802	5.390.808	5.122.850
Onderhoud gebouw	609.533	609.528	586.428
Totaal structureel	6.000.335	6.000.336	5.709.278

De subsidie van de gemeente Den Haag is ten opzichte van 2024 (vorige meerjarenbeleidsplan) met 5,1% toegenomen tot € 6.000.335. Hiervan is ongeveer 10% geormerkt voor dotatie aan de onderhoudsvoorziening Museon.

B.3.2 Overige subsidies gemeente Den Haag

	Rekening 2025	Begroting 2025	Reker 2024
	€	€	€
Projectsubsidies gemeente Den Haag:			
Noodsteun - brief 20241002-57618, d.d. 23-10-2024	0	0	199.080
Kennisregio aan zee - WUR	0	0	5.000
Afwikkeling VN-zaal	0	0	2.304
DSO-Energiefestival	0	0	850
Gemeente Den Haag - Alliantie Werk en Economie - Den Haag ZuidWest	27.000	0	26.500
Gemeente Den Haag – Beroepen van de Toekomst 2024/2025 - OCW/10816431 d.d. 21-10-2024	36.260	0	0
Gemeente Den Haag - makerspace & toekomstatelier Den Haag ZuidWest - 20240916-63283 d.d. 02-12-2024	25.000	0	0
Gemeente Den Haag - collectieve paper aesthetics Den Haag ZuidWest - 20250523-22516 d.d. 30-06-2025	7.500	0	0
Gemeente Den Haag - Minecraft Den Haag onder de Zeespiegel - IO 40150779	6.520	0	0
Gemeente Den Haag - Minecraft Den Haag onder de Zeespiegel kick-off - IO 40154660	1.750	0	0
Gemeente Den Haag - subsidie demontage bestelbus - 20251126-46294 d.d. 16-12-2025	3.500	0	0
Gemeente Den Haag - huur ruimtes Den Haag ZuidWest	400	0	0
	107.930	0	233.734

B.4 Overige subsidies en bijdragen uit publieke middelen

	Rekening 2025	Begroting 2025	Rekening 2024
	€	€	€
Mondriaan Fonds - Erfgoed Starters	40.000	0	0
Min.v. Soc. Zaken en Werkgelegenheid - SLIM-regeling proj. 2023SLIM2021053	0	0	-25.000
	40.000	-	-25.000

C.2.1 Afschrijvingen	Rekening	Begroting	Reker
	2025	2025	2024
	€	€	€
Afschrijvingen materiële en immateriële vaste activa	602.829	440.412	397.890

In 2025 zijn de afschrijvingslasten beduidend hoger dan in 2024. Een deel van de stijging is het gevolg van een eenmalige post: de geactiveerde ontwerpkosten van de Verbindingsgang (€ 124.798) zijn in een keer ten laste van het resultaat gebracht omdat deze constructie niet in deze vorm zal doorgaan. Daarnaast is de resterende afschrijvingsduur van de projectoren verkort, waardoor de afschrijvingen van 2025 tot 2028 € 42.264 hoger worden (zie schattingswijziging bij Grondslagen).

C.2.2 Overige bedrijfslasten	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2025	2025	2024
	€	€	€
Huur gebouw	417.870	415.852	403.739
Gebuikersonderhoud gebouw	827.749	726.619	586.428
Overige bedrijfslasten			
	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2025	2025	2024
	€	€	€
Huisvestingslasten	818.480	877.926	832.831
Kantoor- en automatiseringskosten	359.191	307.831	367.412
Overige beheerlasten	339.521	276.247	353.206
Totaal Overige bedrijfslasten	1.517.192	1.462.004	1.553.450

De huur van het gebouw (Museon) is ten opzichte van 2024 met 3,5% verhoogd.

De kosten voor gebruikersonderhoud gebouw zijn toegenomen, met name door de correctie ten aanzien van de onderhoudsvoorziening van het Omniversum. In 2024 is de dotatie overgeslagen, maar door noodzakelijke vervangingen, reparaties en hogere prijzen moesten in 2025 de dotaties van twee jaar plaatsvinden om de verwachte onderhoudskosten voor de komende jaren goed te kunnen dekken.

De overige bedrijfslasten zijn redelijk in lijn met 2024 gebleven. Huisvestingslasten zijn met name lager door lagere kosten voor elektriciteit en gas. Kantoor- en automatiseringslasten zijn iets lager dan vorig jaar, maar hoger dan budget. Dit wordt onder meer veroorzaakt door hogere kosten voor betalingsverkeer (dit hangt samen met hogere omzet en aantal transacties) en op ICT vlak door gestegen kosten voor (software-) licenties.

Overige beheerlasten werden lager begroot en zijn uiteindelijk meer in lijn met 2024 uitgekomen, dit betrof bijvoorbeeld werving-/selectiekosten, advieskosten (voor bijvoorbeeld strategie, functiehuis, procesoptimalisaties en ICT) en HR/Arbo-gerelateerde kosten.

D – Activiteitenlasten

D.1 Activiteitenlasten personeel	Rekening 2025	Begroting 2025	Rekening 2024
	€	€	€
Salarissen	2.567.809	2.725.061	2.706.180
Sociale lasten	479.858	426.431	489.009
Pensioenpremies	319.538	319.409	332.868
	3.367.205	3.470.902	3.528.057
Uitzendkrachten en gedetacheerd personeel	103.164	75.975	224.420
Totaal Beheerlasten personeel	3.470.370	3.546.877	3.752.477
<u>Specificatie</u>	Rekening 2025	Begroting 2025	Rekening 2024
	€	€	€
<u>Salarislasten</u>			
Tentoonstellingen	658.909	617.546	549.977
Collecties	576.848	517.480	482.179
Educatie	410.008	524.317	541.930
Marketing en Communicatie	454.680	434.707	439.457
Events	69.571	103.605	86.388
Productie	327.875	337.720	320.768
Publieksopvang	869.314	934.328	1.047.256
Overige	0	0	60.102
	3.367.205	3.469.702	3.528.057
<u>Extern personeel</u>			
Tentoonstellingen en programma's	2.093	17.028	5.713
Collecties	3.233	3.500	4.082
Educatie	750	2.348	1.910
Marketing en Communicatie	8.171	8.420	100.274
Events	71.725	32.000	60.387
Productie	6.588	8.000	11.214
Publieksopvang	10.605	4.679	40.840
	103.164	75.975	224.420
Totaal beheerslasten personeel	3.470.370	3.545.677	3.752.477

Het aantal Fte's per 31 december 2025 bedraagt 42,3 op basis van een 36-urige werkweek. Dit was in 2024 nog 48,4 Fte. De salarisverhoging per 1 juli bedroeg 3,5% (Museum-CAO). De organisatieveranderingen van 2024 werken ook nog door in de vergelijking tussen 2025 en 2024 (zoals het vervallen van de functie commercieel directeur). De salarislasten van Publieksbegeleiding zijn aanmerkelijk lager dan 2024 omdat er scherp is gestuurd op het optimaal inplannen van medewerkers om de kosten te beperken. Met het invullen van vaste functies is de inhuur van extern personeel in de loop van 2025 afgenomen.

D.2 Activiteitenlasten materieel	Rekening 2025	Begroting 2025	Rekening 2024
	€	€	€
Specificatie Directe lasten tentoonstellingen en projecten			
Tentoonstellingen	130.738	108.200	135.001
Projecten en activiteiten	221.342	199.228	196.652
Totaal kosten activiteiten	352.080	307.428	331.653

De sobere lijn van 2024 is ook in 2025 doorgezet, vanwege de financiële situatie is er weinig toegevoegd in de tentoonstellingen en activiteiten.

Specificatie Tentoonstellingen	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2025	2025	2024
	€	€	€
One Planet Festival (vh Werkplaats Aarde)	12.258	32.200	110.973
Suriname	70.324	25.000	0
Verweven/Tot op de Draad	40.941	44.000	0
Groene camera	4.516	2.000	2.165
Jane Goodall	0	0	18.224
Overige tentoonstellingen	2.699	5.000	3.639
Subtotaal kosten tentoonstellingen	130.738	108.200	135.001

De realisatie voor de One Planet tentoonstelling is fors lager dan vorig jaar omdat er geen nieuwe exhibits (minitentoonstellingen) zijn gemaakt, terwijl het oorspronkelijke plan was om twee of drie nieuwe elementen per jaar te ontwikkelen. De begroting voor Suriname was verdeeld over 2025/2026 naar rato van de tijdsduur. Echter, de personele ontwikkelkosten zijn vooral in 2025 gevallen, deze staan onder materiele activiteitenlasten omdat deze op het project zijn geboekt vanwege de subsidie die hier tegenover staat.

Specificatie Projecten en activiteiten	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2025	2025	2024
	€	€	€
MuseumLAB Den Haag Zuid-West	58.368	53.500	82.952
Beroepen van de Toekomst	26.665	0	0
One Planet/Global museum	13.867	6.500	989
Programmering Suriname	12.046	10.000	0
Programmering Verweven/Tot op de Draad	8.137	9.300	0
NWO Beurs Didi van Trijp	7.855	0	0
Future Food Lab	5.451	5.500	0
Herkomstonderzoek Koloniale Collecties	3.500	0	0
Klimaatstudio	1.209	0	98
First Lego League	0	0	36.309
One Planet Digitaal	0	0	22.524
Wageningen University Research	0	0	14.262
Museumnacht	8.849	0	9.615
Overige programmering	75.396	114.428	29.903
Subtotaal kosten projecten	221.342	199.228	196.652

Overige programmering onder projecten en activiteiten bestaat voor een groot deel uit programmering tijdens schoolvakanties. Met name in de zomer en de herfstvakantie is hier veel in geïnvesteerd om de bezoekers na de NAVO-top weer naar het museum te trekken.

Specificatie Film	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2025	2025	2024
	€	€	€
Kosten programmering	10.893	19.804	15.972
Kosten arrangementen en specials	193.300	36.636	47.870
Commissies, royalties en filmhuur	349.286	354.953	349.940
Overige kosten	29.976	15.126	19.555
Subtotaal Film	583.455	426.519	433.337

In 2025 zijn (wederom) meer specials geprogrammeerd, zoals cinema films en de immersieve muziekoptredens van de Pinkproject en U2two. Deze concerten worden zeer

goed verkocht en gewaardeerd en voegen een nieuwe doelgroep toe.

Specificatie Educatie	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2025	2025	2024
	€	€	€
Busvervoer scholen	28.110	35.600	27.900
Educatief materiaal	4.737	1.089	2.314
Leren doe je samen	0	0	0
Subtotaal Educatie	32.847	36.689	30.214
Overige activiteitenlasten	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2025	2025	2024
	€	€	€
Inkoop horeca	0	0	0
Inkoop winkel	108.935	121.000	111.046
Kosten zaalverhuur	423.801	320.057	319.582
PR/Marketing	391.554	401.293	416.915
Onderhoud expositie en collectie	56.828	131.231	65.390
Overige activiteitenlasten	280	0	266
	981.399	973.581	913.199

Bij de overige activiteitenlasten staan geen kosten voor inkoop horeca, omdat Juni Lekkernijen de cafetaria beheert en de inkoop voor haar rekening neemt. In de kosten zaalverhuur zitten bijvoorbeeld kosten voor audiovisuele apparatuur, maar ook kosten voor catering. Het bedrag is hoger dan 2024 vanwege de huur door de politie tijdens de NAVO-top, net als de inkomsten uit verhuur. De marketingkosten zijn binnen begroting gebleven, onderhoud aan expositie en collectie komen lager uit dan begroot: hierin is zichtbaar dat er in 2025 veel focus lag op het beheersen van de kosten in verband met het financiële herstel.

E – Rentebaten/lasten

	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2025	2025	2024
	€	€	€
Rentelasten	17.070	16.778	20.578
Rentebaten	-38.056	-18.500	-54.236
	-20.985	-1.722	-33.657

De rentelasten bedragen in 2025 € 17.070, dit betreft de 2,63% hypothecaire lening bij de Triodosbank. Hierover wordt maandelijks € 11.111 afgelost. De liquide middelen zijn ondergebracht bij de Triodos bank, de ABN AMRO bank en de Rabobank. De meeste rentebaten zijn gerealiseerd met de Rabobank Bedrijfsspaarrekening. Bij de ABN AMRO is het deposito per 1 juli vanwege de hogere rente omgezet naar een Charitas rekening (vrij opneembaar) met een rentepercentage van 1,45%.

WNT-verantwoording 2025 – Stichting Museon-Omniversum

De Wet Normering Topinkomens is van toepassing op de Stichting Museon-Omniversum. Het algemeen WNT-bezoldigingsmaximum in 2025 van € 246.000 is hier van toepassing.

Bezoldiging topfunctionarissen	
Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking	
Gegevens 2025	
bedragen x €1	S. van Driel
Functiegegevens	
	Algemeen Directeur
Aanvang en einde functievervulling 2025	01/01 t/m 30/04
Aantal kalendermaanden functievervulling	4
Omvang dienstverband in uren kalenderjaar	480
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 235
Maximum o.b.v. normbedrag per maand	€ 130.800
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 112.800
Bezoldiging (excl. BTW)	
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 48.400
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 52.900
-/- onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Bezoldiging	€ 52.900
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	
	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	
	n.v.t.

Bezoldiging topfunctionarissen	
Leidinggevende topfunctionarissen	
Gegevens 2025	
bedragen x €1	C.N.H. Zomer - Carolus
Functiegegevens	
Algemeen Directeur	
Aanvang en einde functievervulling 2025	01/05 t/m 31/12
Omvang dienstverband (Fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 66.601
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 11.076
<i>Subtotaal</i>	€ 77.676
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 164.901
-/- onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen	
bedrag	n.v.t.
Bezoldiging	€ 77.676
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	
	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	
	n.v.t.

Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2025				
bedragen x €1	W. Bijleveld		P.H. van Gessel	
Functiegegevens	Voorzitter		Lid	
Aanvang en einde functievervulling 2025	01/01 t/m 31/12		01/01 t/m 01/06	
Bezoldiging				
Bezoldiging	€ 5.160		€ 1.655	
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 36.900		€ 12.165	
-/- onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.		n.v.t.	
Bezoldiging	€ 5.160		€ 1.655	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.		n.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.		n.v.t.	
Nevenfuncties	Voorzitter Veluwe Board, Veluwe Alliantie en Veluwe Remembers, Lid Raad van Toezicht Rijksmuseum Boerhave, Lid Raad van Advies Nederlands Zuivelmuseum Erve Ijzerman, Penningmeester Stichting Nederlands Expertisecentrum Wetenschap & Samenleving			
Gegevens 2024				
bedragen x €1	W. Bijleveld	W. Bijleveld	P.H. van Gessel	P.H. van Gessel
Functiegegevens	Lid	Voorzitter	Voorzitter	lid
Aanvang en einde functievervulling 2024	01/01 t/m 15/11	16/11 t/m 31/12	01/01 t/m 15/11	16/11 t/m 31/12
Bezoldiging				
Bezoldiging	€ 6.893	€ 1.512	€ 11.182	€ 1.325
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 20.372	€ 4.393	€ 32.038	€ 2.928

Gegevens 2025			
bedragen x €1	A. Mouret	M.F. Schenkels	F. van Steenis
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling 2025	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	€ 1.986	€ 3.310	€ 1.312
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 24.600	€ 24.600	€ 24.600
-/- onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	€ 1.986	€ 3.310	€ 1.312
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan			
	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling			
	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Nevenfuncties	Werkzaam als Senior Innovation Manager bij Universiteit Leiden, bestuurslid Stichting Vrienden van Museon-Omniversum.	Werkzaam als Finance professional (RA) bij Growers United; bestuurslid Vereniging Haaglandse Football Club "Alles Door Oefening Den Haag"	
Gegevens 2024			
bedragen x €1	A. Mouret	M.F. Schenkels	F. van Steenis
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling 2024	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	€ 2.245	€ 4.821	€ 4.088
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 23.300	€ 23.300	€ 23.300

Gegevens 2025			
bedragen x €1	L. Zandstra	R. Blanken	L.B. Elsman
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling 2025	01/01 t/m 31/12	01/07 t/m 31/12	24/09 t/m 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	€ 4.303	€ 993	€ 1.324
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 24.600	€ 12.368	€ 6.623
-/- onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	€ 4.303	€ 993	€ 1.324
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan			
	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling			
	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Nevenfuncties	Werkzaam als Beleidsmedewerker bij Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid; Algemeen Bestuur Hoogheemraadschap Delfland (bezoldigd); Bestuur Coöperatie De Volharding (bezoldigd); Voorzitter Coöperatie Langebeesten Energiek (onbezoldigd)	Werkzaam als Manager Centre of Expertise De Haagse Hogeschool, onderzoeker Haagse Hogeschool. Onbezoldigd: ouderraad Dalton Den Haag RvT: duurzaamheid, bedrijfskundig	Werkzaam als Manager Planning & Control (RC) bij BakerTilly.
Gegevens 2024			
bedragen x €1	L. Zandstra	R. Blanken	L.B. Elsman
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling 2024	01/01 t/m 31/12	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging			
Bezoldiging	€ 3.521	n.v.t.	n.v.t.
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 23.300	n.v.t.	n.v.t.

Overige toelichtingen

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum.

Resultaatbestemming

Het resultaat over 2025 bedraagt € 225.615. Dit resultaat is als volgt verwerkt:

	Rekening 2025	Begroting 2025	Rekening 2024
	€	€	€
Exploitatieresultaat	225.615	-360.935	-399.127
Toevoeging Aankoopfonds	-15.000	0	6.418
Onttrekking bestemmingsreserve 'Verbindingsgang'	124.798	0	0
Vrijval bestemmingsreserve 'Verbindingsgang'	110.202	0	0
Toevoeging bestemmingsreserve 'Verbindingsgang'	0	0	-10.000
Toevoeging bestemmingsreserve 'Digitalisering'	-110.202	0	0
Toevoeging bestemmingsfonds 'MJPB 2025-2028'	-129.988	0	0
Onttrekking bestemmingsreserve 'Global Museum'	43.378	0	30.500
Onttrekking bestemmingsreserve 'Onderhoud zalen'	0	0	28.200
Onttrekking bestemmingsfonds 'Klimaatstudio'	1.209	0	98
Onttrekking eigen vermogen	0	360.935	343.910
Toevoeging eigen vermogen	250.012	0	0

Ter dekking van de uitgaven voor 'Global Museum' en 'Klimaatstudio' zal aan de respectievelijke bestemmingsreserves € 43.378 en € 1.209 worden onttrokken. Aan het Aankoopfonds (Collectie) wordt € 15.000 gedoteerd. In 2023 en 2024 is een bestemmingsreserve opgebouwd met behulp van schenkingen van De Vereniging van Vrienden, om een deel van de kosten te kunnen betalen voor een verbindingsgang tussen onze twee gebouwen. In 2025 is met de herziening van de strategie besloten dat deze investering in de eerdere ontworpen vorm niet zal doorgaan, daarom zijn de geactiveerde activa in uitvoering (ontwerpkosten € 124.798) afgeschreven. Het overige saldo van € 110.202 valt vrij.

De Gemeente Den Haag geeft toestemming om de middelen die vrijvallen uit de reserve Verbindingsgang, een bestemmingsreserve te creëren voor digitalisering. De digitaliseringsstrategie en ICT-beleid zijn momenteel in ontwikkeling, dit is zowel gericht op de (interne) bedrijfsvoering als op het publiek. Om een welkome organisatie te zijn is het van belang om een moderne en inclusieve werkplek te bieden. Aan de publiekscant verkennen we de mogelijkheden om fysieke en digitale toegankelijkheid en hospitality te vergroten.

In overleg met de Gemeente Den Haag is besloten om een bestemmingsfonds te creëren op grond van de ASV 2020, artikel 21 om het exploitatie overschot in het kalenderjaar 2025 gedeeltelijk (naar rato) toe te voegen aan een bestemmingsfonds 'meerjarenbeleidsplan kunst en cultuur Den Haag 2025-2028' dat uitsluitend besteed mag worden aan de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend. Voor het bepalen van de omvang van de dotatie wordt het deel dat naar evenredigheid van de totale baten is toe te schrijven aan de gemeentelijke begrotingssubsidie toegevoegd aan het bestemmingsfonds.

Ondertekening van de jaarrekening

Directie:

Mevr. C.N.H. Zomer – Carolus

Den Haag, 21 april 2026

Raad van Toezicht:

Dhr. W. Bijleveld

Dhr. F. van Steenis

Dhr. A. Mouret

Dhr. M.F. Schenkels

Mevr. L. Zandstra

Mevr. R. Blanken

Dhr. L.B. Elsman

Controleverklaring

Share Impact Audit & Assurance
 Bezoek en postadres:
 Saturnusstraat 95
 2516 AG Den Haag
 www.sia.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van toezicht van Stichting Museon-Omniversum

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2025

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2025 van Stichting Museon-Omniversum te Den Haag gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Museon-Omniversum per 31 december 2025 en van het resultaat over 2025 in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 “Organisaties zonder winststreven”, de Richtlijnen verantwoording subsidies Den Haag 2020 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT);
- zijn de verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2025 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de subsidiebeschikkingen, in de relevante wet- en regelgeving zoals uitgewerkt in de Richtlijnen verantwoording subsidies Den Haag 2020;

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2025;
2. de winst- en verliesrekening over 2025; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, de bepalingen in de Richtlijnen verantwoording subsidies Den Haag 2020 en het Controleprotocol WNT 2025 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Museon-Omniversum zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2025 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o, Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag
- het verslag van de raad van toezicht;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van RJ 640 en het Controleprotocol WNT is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder bestuursverslag en overige gegevens, in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven', de Richtlijnen verantwoording subsidies Den Haag 2020, en de bepalingen van en krachtens de Wet Normering Topinkomens (WNT).

Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balans mutaties, in overeenstemming met de relevante wet- en regelgeving zoals opgenomen in de Richtlijnen verantwoording subsidies Den Haag 2020 en de Wet Normering Topinkomens (WNT).

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing (het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Richtlijnen verantwoording subsidies Den Haag 2020, Controleprotocol WNT 2025, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en laten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 21 april 2026

Share Impact Audit & Assurance B.V.

Was getekend

M.J.A. Verouden MSc RA

Bijlage 1 – Bestuursverklaring subsidieverantwoording Den Haag

Het bestuur van Stichting Museon-Omniversum te Den Haag verstrekt deze bestuursverklaring bij de subsidieverantwoording over de periode januari 2025 tot en met december 2025 met betrekking tot de volgende gemeentelijke subsidies:

- MJBK Kunst en Cultuur 2025-2028 toegekend met kenmerk 20250108-08791, d.d. 27 januari 2025

Het bestuur verklaart verantwoordelijk te zijn voor de juistheid en volledigheid van de subsidieverantwoording.

Het bestuur verklaart dat deze in de subsidieverantwoording is opgemaakt conform de van toepassing zijnde wettelijke bepalingen en conform de subsidieverplichtingen zoals opgenomen in de bovenvermelde subsidiebeschikking(en).

Het bestuur verklaart dat de in de subsidieverantwoording opgenomen bestede subsidie van de Gemeente Den Haag rechtmatig is besteed, dat wil zeggen voor het doel waarvoor zij blijkens de subsidiebeschikking is verstrekt en overeenkomstig de van toepassing zijnde wettelijke bepalingen en de subsidieverplichtingen zoals opgenomen in de bovenvermelde subsidiebeschikking(en).

Het bestuur verklaart dat alle ontvangen baten voor de activiteiten of projecten volledig zijn verantwoord in de subsidieverantwoording. Het bestuur verklaart te hebben voldaan aan de verplichting genoemd in artikel 18, derde lid, van de ASV om de inkomensgrens genoemd in de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector als bezoldigingsmaximum in acht te nemen.

Den Haag, 21 april 2026

Nancy Zomer – Carolus
Directeur-Bestuurder

Willem Bijleveld
Voorzitter Raad van Toezicht

Bijlage 2 – Prestatie indicatoren

3.5 Musea en erfgoedinstellingen			
Museon-Omniversum			
COLLECTIE EN TENTOONSTELLINGEN			
	Eenheid	Raming 2025	Realisatie 2025
Voorwerpen in beheer	aantal	316.000	317.000
Tentoonstellingen in Den Haag	aantal	6	6
waarvan in eigen huis	aantal	6	6
Bezoekers totaal	aantal	302.000	312.668
waarvan betalende bezoekers	aantal	280.100	286.409
waarvan niet-betalende bezoekers	aantal	19.900	24.799
waarvan bezoekers met 'ooievaarspas'	aantal	2.000	1.460
CULTUURPARTICIPATIE: ACTIVITEITEN / LEZINGEN / WORKSHOPS ENZ. VOOR VOLWASSENEN			
	Eenheid	Raming 2025	Realisatie 2025
Deelnemers	aantal	7.000	7.931
Aangeboden verschillende activiteiten	aantal	65	51
CULTUURPARTICIPATIE: ACTIVITEITEN VOOR KINDEREN EN JONGEREN IN DE VAKANTIES			
	Eenheid	Raming 2025	Realisatie 2025
Deelnemers	aantal	5.500	8.665
Aangeboden verschillende activiteiten	aantal	24	26
CULTUUREDUCATIE: AANBOD IN SCHOOLVERBAND			
	Eenheid	Raming 2025	Realisatie 2025
Aanbod voor Haagse* scholen			
Lessen / activiteiten primair onderwijs	aantal	n.b.	844
Deelnemende scholen primair onderwijs	aantal	n.b.	169
Deelnemende leerlingen primair onderwijs	aantal	15.500	21.116
Lessen / activiteiten voortgezet onderwijs	aantal	n.b.	98
Deelnemende scholen voortgezet onderwijs	aantal	n.b.	20
Deelnemende leerlingen voortgezet onderwijs	aantal	2.000	2.436
Aanbod voor niet Haagse scholen			
Lessen / activiteiten primair onderwijs	aantal	n.b.	112
Deelnemende scholen primair onderwijs	aantal	n.b.	23
Deelnemende leerlingen primair onderwijs	aantal	2.000	2.796
Lessen / activiteiten voortgezet onderwijs	aantal	n.b.	366
Deelnemende scholen voortgezet onderwijs	aantal	n.b.	74
Deelnemende leerlingen voortgezet onderwijs	aantal	7.500	9.141

* De deelnemende vestiging van de school ligt in Den Haag.